VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni népfanács lapja

XIX. évfolyam, 5660. szám

4 oldal, 20 bani

Szerda, 1963. május 22.

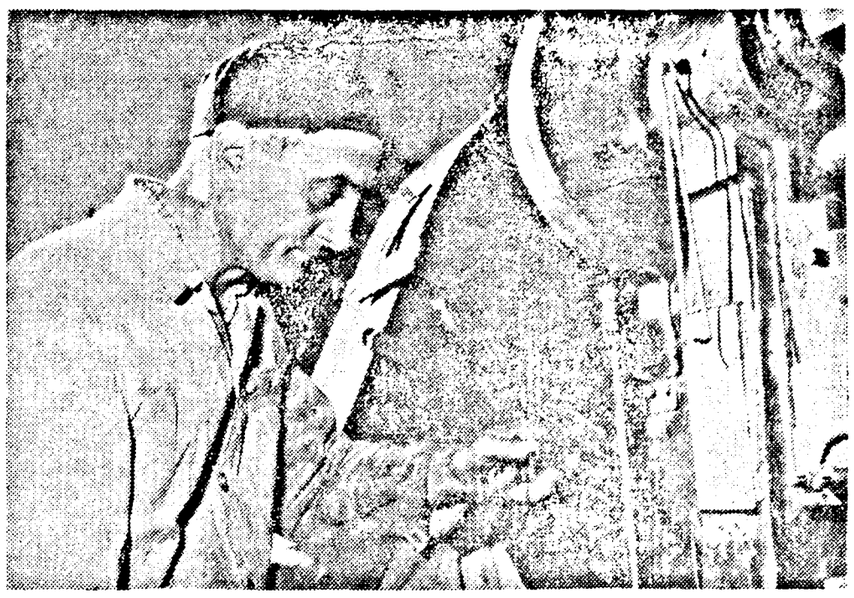

A Fierarul-gyárban nagyrészt a sajtoló munkálatok ütemétől függ valamennyi részleg dolgozóinak teljesítménye. A szocialista versenyben számtalan élenjáró sajtoló munkást tartanak nyilván. Közéjük tartozik a képen látható Lidner Ferenc is, a 4-es részleg legjobb sajtoló munkása.

Fejlett technika — magas termelékenység

Konkrét, sokoldalu pártmunka

BABA IOAN,

a Román Munkáspárt Arad városi bizottságának első titkára

A munka termelékenységének állandó és gyorsütemü fejlesztése az aradi vállalatok pártszervei és pártszervezetei elfoglaltságának fontos tárgyát képezte és képezi.

Az Arad városi pártbizottság behatóan irányitja a gyárak és üzemek alapszervezeteit, müszaki-ügyviteli vezetőségeit, segitséget nyujt számukra, hogy megfelelő intézkedéseket hozzanak a terv maradéktalan teljesitése érdekében. A gazdasági tevékenység irányitását és ellenőrzését a körülmények alapos ismeretében, mélyreható dokumentálódás alapján végezzük. Annak érdekében, hogy minden időszakban ismerjük az elért eredményeket, minden vállalatnál tiznaponként ellenőrzik, miként teljesül az árutermelési terv, valamint a választékok előirányzata. Ez lehetővé teszi számunkra, hogy akkor, amidőn bizonyos lemaradások tapasztalhatók a terv előirányzatalhoz viszonyitva, haladéktalanul intézkedhessünk a hiányosságok megszüntetése, a munka megjavitása érdekében. Időközönként a városi pártbizottság bürója elemzi a vállalatok tevékenységének legfontosabb kérdéseit, határozatokat dolgoz ki, amelyek valóraváltását azután a helyszinen ellenőrzünk. A többi között elemeztük, miként tevékenykednek vállalatainkban a termelési terv, a müszaki-szervezési intézkedések terve, valamint a müszaki terv teljesitése érdekében. A levont következtetések alapján a városi pártbizottság segitette az alapszervezeteket és a vállalatok vezetőségeit, hogy elháritsák a még fennálló hibákat.

Tevékenységük közvetlen irányitása nyomán a Vagongyár, a December 30 textilüzem, a Gépjavitó üzem, a Vörös Trikó gyár, a Teba gyár, a Szerszámgépgyár stb. alapszervezeteinek sikerült jelentékeny mértékben megjavitaniuk munkastilusukat s jelenleg hozzájárulásuk a sokoldalu gazdasági kérdések megoldásához mind jelentékenyebb. A párttagok és tagjelöltek nagyfoku kezdeményezőkészséget tanusitanak munkahelyükön, élen haladnak minden akcióban, s ez a kommunisták tekintélyének növekedéséhez vezet.

A városi pártbizottság segitségével városunk iparvállalatainak több, mint 70 alapszervezete elemezte ebben az esztendőben közgyülésen a terv teljesitéséért, a munka termelékenységének növeléséért kifejtett munkát.

Az alapszervezetek által kifejtett ténykedés eredményei hamarosan megmutatkoztak. 1963 első negyedében a tervben előirányzott munkatermelékenységet városunk vállalatainak tulnyomó többségében sikerült megvalósitani és tulszárnyalni.

Az élenjáró vállalatok által elért sikerek ellenére a munkatermelékenység mutatószáma összvárosi szinvonalon mindössze 99,8 százalékban teljesült, azoknak a lemaradásoknak következményeként, amelyeket a Vagongyárban, a 2-es számu kőbánya vállalatnál, az Artex és a Muncitorul Pielar kisipari termelőszövetkezeteknél tapasztalhattunk.

Amikor azokat az okokat elemeztük, amelyek meggátolták, hogy a munka termelékenysége valamennyi vállalatban a lehetőségeknek megfelelően növekedjék, néhány — nyomon követésre érdemes — jelenséget fedeztünk fel.

Röviditsük le a termékek asszimilálásának időszakát

A technika szüntelen fejlődése bonyolultabb, pontosabban kidolgozott, magas minőségi szinvonalu termékeket igényel. Ez a tény maga után vonja a választékok felujitását. Igy például a Vagongyárban az utóbbi években mind jobban kiterjedt a forgózsámolyokon nyugvó vagonok termelése, a kéttengelyes vagonokéhoz viszonyitva. Az előbbi termékek gyártási folyamatba helyezésének időszakában a munkatermelékenység időlegesen csökken. Ebből levonhatjuk a következtetést, hogy a vállalatok vezetőségeinek különös gondot kell forditaniuk az uj termékek asszimilálási, termelési folyamatba helyezési időszakának lerövidítésére.

Több vállalat azzal igyekszik igazolni a munkatermelékenység teljesitésében tapasztalható lemaradást, hogy termékei egy részénél változás állott be. El kell mondanunk azonban, hogy a legtöbb ok — amely a választékok változtatásának időszakában a terv csökkentett teljesitéséhez vezet — abban keresendő, hogy nem készitik elő megfelelőképpen az uj termékek termelési folyamatba való bocsátását.

A munkatervek alapján maguk elé tüzött feladatok teljesitésében. A pártszervezetek által közvetlenül irányitott, korszerüsitéssel foglalkozó csoportok tevékenységének eredményeként az elmult esztendő folyamán 149 müszaki korszerüsitést eszközöltek üzemeinkben. Az e kérdéssel kapcsolatos elemzések során azonban kiderült, hogy egyik-másik vállalatnál nem forditanak megfelelő gondot a kisgépesitési alapok felhasználására s olyan müszaki tanulmányok nyomán végeztek korszerüsitési munkálatokat, amelyek felületeseknek bizonyultak.

E fogyatékosságok kiküszöbölése a városi pártbizottság tevékenységének egyik fontos részét képezi.

Tökéletesitsük szüntelenül a gyártási technologiát

Városunk fontosabb vállalatainak tulnyomó többségében a pártszervezetek és a müszaki vezetőségek által kifejtett munka eredményeként számos uj technológiai eljárást vezettek be és alkalmaztak, amelyek nagymértékben hozzájárultak a munka termelékenységének növeléséhez. A technika szüntelen fejlődése, uj technológiai eljárások feltalálása azt a feladatot állitja a vállalatok ügyviteli vezetősége elé: erősitsék szüntelenül a müszaki dokumentációval foglalkozó szolgálatokat, hogy ezáltal gyakorlatba ültethessék és elterjeszthessék a termelésben a tudomány és a technika legujabb vivmányait.

Az uj technika egyik ágazatát, amely arra hivatott, hogy megnövekedett termelékenységet és kiváló minőséget biztositson a termelésben — a szerszámok, készülékek és mérőeszközök széleskörü kiterjesztése képezi. A városunkbeli Szerszámgépgyárban jelenleg előálliltott esztergapadot 4,2-es szinten látják el SzKM-kellékekkel (szerszám-készülék-mérőeszköz), bár ezt a terméket mindössze egy esztendeje gyártják. Ezzel szemben a Vagongyárban az SzKM felszerelés mutatószáma mindössze 0,15-től 1,65-ig terjed. A megfelelő SzKM felszerelések hiánya sok esetben a gépek teljesitőképességének csökkentett mértékü felhasználását vonta maga után. Egyes gyárainkban a forgácsolási teljesitmény igen magas, máshol viszont jelentékeny mértékben alacsonyabb. A Szerszámgépgyárban például az esztergálásnál meghaladják a percenkénti 100 méteres vágási sebességet,

(Folytatása a 3-ik oldalon)

Emeljük minden váltás teljesitményét azonos szinvonalra

Ha elemezzük: miként befolyásolja az ütemes termelés a termelékenység mutatószámának megvalósitását, megállapithatjuk, hogy ez a tényező főként azoknál az üzemeknél érvényesül, ahol a termelési folyamat ciklusa hosszu, ahol a termékek előállitásának folyamata bizonyos, be nem fejezett termékkészletek havi nyomonkövetésén és előállitásán alapszik. Városunkban még akadnak ipari egységek, amelyek nem teljesitik ütemesen termelési tervüket. Ezek közé sorolhatjuk elsősorban a Vagongyárat, az IRIL Progresul és az Electrometal helyiipari vállalatokat, a butorgyárat stb. Ez egyrészt a beszerzésben tapasztalható fogyatékosságoknak, másrészt pedig annak az elégtelen tevékenységnek tulajdonitható, amelyet e vállalatok az egymást követő hónapok első napjaiban kifejtenek.

A gépek és müszaki felszerelések magas szinvonalu kihasználása, az ütemes termelés, az időszakról-időszakra előforduló hajrák kiküszöbölése — mindezek szorosan összefüggnek azzal a gondossággal, amelyet a vállalat vezetősége a második és harmadik müszakban folyó munka megszervezése és kibontakozása iránt tanusit. Ha a Vagongyár és a Szerszámgépgyár pártbizotjsága nyomatékosabban vonta volna felelősségre az ügyviteli vezetőséget azért a felületes tevékenységért, amelyet ezirányban kifejt, az eredmények sokkal számottevőbbek lettek volna. E két üzemnél a második és harmadik váltások kérdése nem oldódott meg a müszaki irányitás illetve támogatás szempontjából sem. Előfordult már, hogy a Vagongyár 1-es számu előkészitő részlegén, valamint a szabászaton, nem különben a Szerszámgépgyár 1-es számu öntő részlegén és a géposztályán, stb. még a második váltásban sem biztositott a megfelelő szinvonalu müszaki irányitás és támogatás a mérnökök és technológusok részéről, mi több: olykor a mester sem tartózkodik a számára kijelölt munkahelyen.

A pártbizottságokat és az ügyviteli vezetőségeket segiteltük: hozzanak megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy a második és harmadik müszakok is fokozott termelési teljesitményt nyujtsanak.

Több figyelmet a termelési folyamat gépesitésére és korszerüsitésére

Változatos eszközök állanak a vállalatok vezetőségének rendelkezésére a munkatermelékenység növelésének vonatkozásában. A müszaki-szervezési intézkedési tervet, a visszatéritheto alapokból végzett kisgépesitési munkálatok, a müszaki felszerelés korszerüsitése, az ujitási tevékenység, stb. csupán néhány azon eszközök közül, amelyek — ha felelősségérzettel használjuk fel őket — jó eredményekre vezetnek. El kell mondanunk, hogy az alapszervezetek és az ügyviteli vezetőségek tulnyomó többsége megfelelő jelentőséget tulajdonitott ezeknek. Városunk valamennyi iparvállalatában évről évre összeállitották a kisgépesitések, a müszaki-szervezési intézkedések, a gépi felszerelések korszerüsitésének tervét s ugyanakkor ujitási tématerveket bocsátottak ki 1963-ra összesen 267 kisgépesitési munkálatot irányoztak elő, 19 millió lej értékben, amelyeknek gazdasági hatékonysága meghaladja a 23 millió lejt.

A városi pártbizottság figyelemmel kisérte, hogy minden vállalatnál megalakitsák a korszerüsitéssel foglalkozó csoportokat. Összvárosi szinten munkaközösséget alakitottunk, amely hivatott segitséget nyujtani ezeknek a csoportoknak a versenyezve végzik a növénygondozást. A versenyben eddig a 3-as számu brigád tagjai haladnak az élen, Simárton István vezetésével.

Rovátka

A rovátkát valamikor a szegény falusi ember arra használta, hogy feljegyezze, hány véka kukoricát, vagy buzát vett kölcsön a falu nagygazdáitól. Most is használják a rovátkát a vingai Hriszto Botev kollektiv gazdaság dolgozói, de ma a kapanyélre rónak fel egy-egy vonást azzal a céllal, hogy pontosan betarthassák a kukorica tövek közti 40 centiméteres távolságot, ami nagyban hozzájárul az 5.000 kiló hektáronkénti hozam eléréséhez.

A hektáronkénti 35—40.000 szál kukorica biztositása mellett nagy gondot forditanak a munkálatok minőségére is. A gazdaság 520 hektár kukoricásából 500 hektáron elvégezték a gépi kapálást, 220 hektáron pedig a kézi kapálást.

A gazdaságban az emlitett munkálatokban az 1, 2, 3, 4-es számu mezei brigádok vesznek részt. A mai napig elért eredményekben az 1-es számu mezei brigád jár az élen, amelynek tagjai kitünő minőségü munkálatokat eszközölnek.

Jobban ki kell használni a lehetőségeket

A gáji kollektiv gazdaság konyhakertészeti brigádjának tagjai igyekeznek feladatukat teljesiteni. Több konyhakerti növény termesztésével foglalkoznak, mint hajtatott uborka, korai paradicsom, nyári káposzta, csipőspaprika, kékparadicsom, stb. A munkálatok nagy részét, vagyis a palánták kiültetését, már el is végezték. Halász Imre, a gazdaság kertésze igyekszik feladatának eleget tenni. Az eredményes munka mellett azonban rá kell mutatnunk arra, hogy mivel a gáji kollektiv gazdaság kertészete közel van a városhoz, sokkal nagyobb figyelmet kellene forditaniok a korai, hajtatott növények termesztésére. Az uborka értékesitését csak most kezdték meg. Csipős paprikájuk még nincs. S ugyanakkor meg kell jegyeznünk, hogy a palánták nevelésére használt melegágyakat sem használták ki eléggé.

40.000 lakás épül

Az idén többezer dolgozó költözött uj lakásba. Az utóbbi időben csupán a fővárosban 570 lakást, Brassóban és Ploiesti-en 300—300 lakást adtak át rendeltetésének.

Az épitőmunkások szorgalmasan dolgoznak, hogy idejében befejezhessék az erre az évre előirányzott 51.000 lakás épitését.

Az Épitésügyi, Müépitészeti és Városrendezési Állami Bizottság adatai szerint jelenleg több, mint 40.000 lakás van épülőfélben. Csupán áprilisban 4200 lakás épitését kezdték meg a városokban és munkásközpontokban.

Nemrégiben jóváhagyott tervek szerint rövidesen többszáz blokk épitését kezdik meg a különböző városokban. A fővárosban egyebek között a Văcăresti ut és a Daracului utca között 20 tömbház épül, 2016 lakással, 2880 négyzetméter kiterjedésü kereskedelmi és szolgáltatási helyiségekkel. A Drumul Taberei negyedben 960 lakást épitenek.

Kisgépesitéssel

Az ICIL tejfeldolgozó vállalatban nem egyszer felvetődött a tehénturó keverésére szolgáló kádak bővitésének kérdése. Itt ugyanis szük keresztmetszet mutatkozott a feldolgozó folyamatban. A dolgozók javaslatai, valamint a mérnökök és technikusok tevékenysége nyomán, nemrég megoldották ezt a kérdést is kisgépesitéssel. Ugyanis három olyan duplafalu keverőkádat szerkesztettek, melyek kiüritése automatikusan, egy mechanizmus segitségével történik. Igy naponta 2000 liter tejjel többet tudnak feldolgozni, turóféleségekké alakitani. Amint a számitások mutatják, a 25.000 lejes befektetést 32.000 lejes nyereség ellensulyozza.

★

A vállalatban a tej szállitása és a rajon nagyobb községeinek tejtermékkel való ellátása is igen sok gondot okozott. Ezért a vállalat vezetősége ugy határozott, hogy Nagylak községben is berendez egy tejfeldolgozó részleget. A munkálatok hamarosan megkezdődnek. Az uj részleg beinditásával jobban tudják majd ellátni Nagylak és a környező falvak dolgozóit tejtermékekkel, kiküszöbölve ugyanakkor a felesleges szállitásokat is.

— — ★ — —

A megszokott ütemben

A November 7-gyár molnárai, szeszfőzői, élesztőgyártói és mérnökei az év kezdete óta határtalan lelkesedéssel, szinte már hagyománnyá vált ütemben dolgoztak minden hónapban. Ez a lelkesedés, ez az ütem jellemzi munkájukat ebben a hónapban is. És mi sem bizonyitja ezt jobban, mint az első 20 nap kiváló eredményei: a globális terv 66,6 és a készáruval kapcsolatos előirányzat 66,2 százalékban való teljesitése.

Jelentés a szántóföldekről

Befejezték a kukorica kézi kapálását

A világosi Ion Slavici kollektiv gazdaságban dolgozó traktorosok és a kollektivisták lelkes munkát végeztek annak érdekében, hogy idejében és jól végezzék a kukorica gondozását. Igy sikerült befejezniök az 570 hektár kukoricavetés első kézi kapálását is. A kukorica növénygondozási munkálatai mellett a gazdaságban már befejezték a napraforgó első és a cukorrépa második kapálását és ritkitását. A gazdaság mezei brigádjainak tagjai egymással

Legújabb sekesek események hirek jelentések események

A városi nőbizottság plenárisa

Tegnap délután a városi nőbizottság plenáris ülést tartott. Ez alkalommal Ifrim Dobrila elvtársnő, a Muresul kollektiv gazdaság agrármérnöke arról tartott jelentést, hogy a városkörnyéki kollektiv gazdaságokban dolgozó nők miként vettek részt a tavaszi mezőgazdasági munkálatokban. Arról is beszámolt a plenárison, hogy a nők hogyan kapcsolódtak be a hazafias akciókba. A jelentést vita követte.

Gondozzák az utakat

A városi népfanács községgazdálkodási osztálya megtette a szükséges intézkedéseket a közlekedési utak gondozása, karbantartása céljából. Ebben az évben meleg aszfalttal burkolták a 6 Martie utcát, az Eminescu utca és a Filimon Sirbu tér között. Jelenleg több helyen folynak aszfaltozási, illetve kövezési munkálatok. Igy például a szinház épülete előtt mintegy 800 négyzetméteren meleg aszfaltot öntenek. Ezt a munkálatot e hét folyamán befejezik. Aszfaltozási munkálatot végeznek a Müntzer utcában is. Terv szerint 220 folyométer távolságban öntenek meleg aszfaltot. Ezt a munkát eddig 170 folyométer távolságon végezték el. A községgazdálkodási osztályon megtudtuk, hogy junius 5-ig teljes egészében befejezik a szóbanforgó utca aszfaltozását.

Kövezési munkálatok folynak az Alexandru Sahia utcában. Kikövezik az Elena Pavel kollektiv gazdaság felé vezető utszakaszt. Ezideig 950 négyzetméteren követték ki az utat s ezt a munkát még 350 négyzetméteren kell elvégezni.

Hideg aszfalttal burkolják be a V. Moga, Orient és a Budai Deleanu utcákat. Terv szerint összesen 12.000 négyzetméteren kell elvégezni ezt a munkát. Eddig a V. Moga utcában mintegy 3000 négyzetméteren öntöttek hideg aszfaltot. A szóbanforgó munkálatot junius 15-ig befejezik. Ugyancsak hideg aszfalttal burkolják be a Steagului utcát is. Terv szerint 1500 folyométeren kerül sor eme munkálat elvégzésére. A hideg aszfalt öntését junius 20-án kezdik meg és julius végére befejezik.

Folytatják az Eminescu utca meleg aszfalttal való burkolását éspedig a 6 Martie utcától a Dimitrov utcáig. A munkálatot junius 5-én kezdik meg és julius vége felé fejezik be.

Az emlitetteken kivül másuit is sor kerül hasonló munkálatok elvégzésére.

Állami és kollektiv gazdaságainkban minden munkaerőt a kukorica kapálására irányitják. Képünk is azt ábrázolja az ujaradi állami gazdaság határában.

A bőséges hektárhozamokért

Ezekben a májusi napokban ugyancsak népes a nagyvarjasi kollektiv gazdaság határa. Fiatalok, idősek, férfiak, nők valamennyien a mezőn tevékenykednek. Reggel, déltájban és este szinte végeláthatatlan sorokban kigyóznak a kerékpárosok a földek felé, vagy vissza a faluba.

Igy van ez rendjén. Mint ahogy mondani szokták, pihentek a télen, most pedig meg kell fogni a dolog végét. És a varjasiak meg is fogják. A 93 hektár cukorrépát már kétszer kapálták és ki is ritkitották. A 305 hektár kukorica első kézi kapálását is be akarják fejezni a napokban.

— Nemcsak a növények nőnek, hanem a gyomok is — mondotta Lelik Mihály agronómus. Mindenki fegyelmezett iparkodik a munkával. Küzdenek a bőséges hektárhozamokért. Az évi terv jóváhagyás alkalmával a nagygyülés ugy határozott, hogy azok a kollektivisták, akik tulteljesitik az előirányzott hektárhozamot, az idén is pénzbeli többletjavadalmazásban részesülnek. Nemcsak a gazdaság vezető tanácsa hanem a kollektivisták is ügyelnek a megfelelő növénysürüségre, a munka minőségére, hiszen valamennyien jó termést akarnak betakaritani. Kukorica vetésterületük 70 százaléka a hibridkukorica első generációjához tartozik, 30 százalék pedig a második generációhoz. A 305 hektár vetésterületből 150 hektáron 5000 kiló hektáronkénti szemestermést akarnak elérni.

A kollektivisták szorgalmasan végzik feladatukat, de a vezető tanács sem ül tétlenül. Május 16-án tapasztalatcsere szerü ellenőrzést végeztek. Lelik Mihály agronómus, Tóth István, a gazdaság elnöke, a brigádfelelősök, a pártalapszervezet titkára és négy-öt élenjáró kollektivista bejárták a határt, megnézték hogyan fejlődnek a növények, milyen munkát végeznek és — ami a legfontosabb — hogyan biztositják a növénysürüséget. Kitünt, hogy a cukorrépánál átlagban 95.000—110.000 szál növényt hagytak hektáronként, a kukoricánál 35—40.000 szálat. A brigád- és a csoportfelelősök láthatták egymás munkáját is. Ezalkalommal kitünt, hogy ifju Gera Antal még mindig a régi módszer szerint végezte a kukorica első kapálását. Jól „közécsapdosott" s igy hektáronként bizony jóval kevesebb növényt hagyott az előirányzatnál. Az ellenőrzés során kitünt az is, hogy legszervezettebben és az előirásnak megfelelően a Bus Imre vezette 2-es számu brigád tagjai tevékenykednek.

— Nem is kell mozgósitani az embereket — mondotta a gazdaság agronómusa — mindenki igyekszik, mert tudják azt, hogy a hektárhozamok befolyásolják közös gazdaságunk erősödését, növelik a munkaegységek értékét.

Ottjártunk alkalmával azonban azt tapasztaltuk, hogy noha a varjasiak az elmult évek folyamán szép eredményt értek el a dohány termesztésénél, idén a kiültetések nem valami jók. Hogy miért? Elsősorban a 12 hektár dohánybó' eddig mindössze négy hektáron ültették ki a palántákat. S itt a vezető tanács is hibát követett el. Azt remélték ugyanis, hogy a dohánytermesztésre beosztott husz ember el tudja végezni az ültetést. A tapasztalat azonban azt bizonyitja, hogy ha a dohánytermesztéssel foglalkozó kollektivisták továbbra sem kapnak segitséget, még junius 1-re sem végeznek az ültetéssel. A dohánypalánták szének és kikivánkoznak a melegágyakból. Éppen ezért szükséges, hogy a gazdaság vezető tanácsa a legsürgősebben segitséget nyujtson a dohánytermesztéssel foglalkozó csoportnak is, mert másképpen a gazdaság jövedelme kárt szenved.

G. I.

Előkészületek a gyermeknapra

Mint minden esztendőben, igy idén is előkészületek folynak a Nemzetközi Gyermeknap méltó köszöntésére. A rajoni nőbizottság tizenőt pontból álló intézkedési tervet készitett, amelyben pontosan előirányozták, hogy milyen akciókat szerveznek junius 1 tiszteletére. Igy például előirányozták, hogy az IMSz rajoni bizottságával közösen kirándulásokat szerveznek a gyermekek számára. A gyermekek ellátogatnak majd a gyárakba és üzemekbe, az állami és kollektiv gazdaságokba, a gép- és traktorállomásokra, hogy megismerjék az ott folyó termelő munkát. A többi között azt is tervszerüsitették, hogy junius elsején trotineta versenyt szerveznek Vingán, Nagylakon, Mácsán, Pécskán és Orczifalván.

Az emlékek lámpása

1962 őszén a bukaresti Alexandru Sahia filmstudió munkaközössége nem mindennapi film elkészítésére vállalkozott. Elhatározták ugyanis, hogy A függetlenségt háboru cimü első román film gyártásának 50. évfordulója alkalmából (Jean Georgescu rendezésében) mozaikszerüen bemutatják a hazai filmgyártás fejlődését. Az országos filmiár gazdag anyagot szolgáltatott e terv keresztülviteléhez. Egykori hirességek, a román filmmüvészet uttörőiről készült filmszalagok, az első világháboru alatt a román lövészárkokban készült eredeti felvételek bőséges dokumentum anyagot szolgáltattak Az emlékek lámpása elkészitéséhez.

A mozilátogató előtt ma már idegenszerünek tünik a néma filmek játékstilusa. Páthosszal telitett játék, a gondolatok és érzések főleg mozdulatokkal való kifejezése bizony nem kis erőfeszitést kivánt müvészektől, rendezőktől egyaránt. Az akkori társadalomnak megfelelően főképpen szerelmi drámák, eltulzott helyzetkomikumok képezték a filmek témáját. Itt-ott azonban már akkor is sikerült néhány képben felvillantani magát a valóságot. A 30-as évek elején készült Ilyen az élet cimü film például az egyre növekvő munkanélküliségről, a proletárlátus nélkülözéséről, az akkori fővárosi ifjuság kilátástalan helyzetéről adott világos tükörképet.

A kézzel forgatható vetitőgép és a néma film kisérőzenéjét szolgáló, nélkülözhetetlen zongora fokozatosan eltüntek a filmstudiók életéből. Constantin Nottara, Maria Ciucurescu, Ronald Bulfinski helyett később Tony Bulandra, Marcel Enescu, Gheorghe Storin, G. Timică, Ina Cocea müvészek jelentek meg a mozivásznon. A fiatal Vasile Birlic, Maria Filotti felejthetetlen alakitásai az Egy téli éjszaka álma-ban, a Viharos éjszakában mind megannyi állomást jelentettek a hazai filmgyártás fejlődése utján.

Végül egy-két filmkocka izelitőt ad a mai filmgyártók munkájából. bemutatja a korszerü technika minden kellékével ellátott hazai filmstudió csodálatos világát. Ma már országhatárainkon tul is felfigyelnek a román filmstudiók alkotásaira, melyek nem egy izben világsikert arattak. A megfelelő berendezésekkel, jó körülmények között dolgozó mai filmmüvészek, szakemberek elismeréssel és mélységes tisztelettel adóznak a régiek emlékének, akik a hazai filmmüvészet uttörői voltak.

L. H.

Vízgyógyintézet a Poliklinikán

Aki hónapokkal ezelőtt járt a Poliklinika hatalmas épülettömbjének alagsorában, bizony az most rá sem ismerne. A folyosókról kisebb-nagyobb helyiségek nyiltak és részben anyagraktár célját szolgálták, másrészt pedig kiselejtezett egészségügyi felszerelések lerakóhelyéül használták őket.

Merőben különbözik ettől a látványtól az a kép, amely ma tárul a látogatók elé. Itt az alagsorban ugyanis a városi néptanács végrehajtó bizottságának és az egészségügyi szerveknek összefogása eredményeként immár átadása előtt áll városunk egészségügyi hálózatának legujabb részlege: a korszerüen felszerelt vizgyógyintézet.

A poliklinika Köztársaság uti főbejáratától balra kis üvegajtó vezet ezekbe a helyiségekbe. A hófehér csempékkel kirakott lépcsőházból keskeny folyósó vezet a tágas, neonfénnyel világitott várócsarnokba. Müanyagból készült butorok, karosszékek várják a betegeket. Kellemes látvány a padozatot borító, sakktáblaszerüen kialakitott müanyag szőnyeg. A tervező mérnök és a kivitelező munkások jó izlésére, szépérzékére vall az emlitett müanyagszőnyeg összeállitása, a pasztellszinü falak, a folyosók, a gyógytorna és vizgyógyintézeti helyiségek csempézése.

Nem mindennapi kép fogadja a látogatót a fizioterápiai teremben. Itt különleges kádak állnak a betegek rendelkezésére. A falakon körös-körül elhelyezett fémcsapok, sokféle zuhany beállitását szolgálják. Találunk itt ugynevezett skót zuhanyt, amelynél a vizsugár minden irányban mozgatható és néhány lépésnyi távolságról gyorsan változó hőmérsékletü vizsugarat permeteznek a betegre. A másik az óriászuhany, vagy ahogy itt hivják a gigánt, amelyből gumicső segitségével vizszintes irányban nagyerejü vizsugarat juttatnak az ápolásra szoruló beteg testrészére. Egy másik fürdőnél, amelynek hőmérsékletét megfelelően csökkentik egyben masszázst is alkalmaznak. Egyes kádakban gyógynövényekkel, báznai vagy karlsbadi sóval, esetleg orvosilag meghatározott más pótanyagokkal készitenek fürdőket. Megfelelő fülkék állnak rendelkezésre a parafinpakoláshoz, az iszapfürdőhöz.

A gyógytornát korszerüen berendezett tornateremben végezhetik a betegek, orvosi ellenőrzé és tornatanár irányitása mellett.

Az egyik helyiség ajtaján a müanyag cimkéről a következő olavsható: fényfürdő. Itt nagyerejü elektromos izzólámpák segitségével ultraviolett sugárzást eszközölnek.

Egyszóval az uj egészségügyi létesitmény bármely helyiségét, zugát vesszük szemügyre, a dicséret hangján szólhatunk a kitartó munkáról és minden részletre kiterjedő igényességről. A tervezőkön kivül dicséret jár ezért a helyiipari épitővállalatnak. Az orvosok által javasolt fürdők bizonyos mértékben a természetes gyógyfürdők hatását helyettesitik. Reuma, vérkeringési zavarok, véredény megbetegedések, ideggyengeség és más betegségek esetében jótékony hatást biztositanak majd. Ujabb bizonyitéka ez az intézet annak a gondoskodásnak, amellyel népi demokratikus rendszerünk a dolgozó ember egészségének megvédését biztositja.

cs. p.

Egyre nagyobb területet öntöznek

A kollektiv gazdaságok ebben az esztendőben kiterjesztik az öntözéses müvelést, főként a zöldség- és rizsföldeken. A kollektiv gazdaságok idejében gondoskodtak az öntözéshez szükséges berendezésekről. A mezőgazdasági Főtanács mellett működő technikai és anyagellátó központ például csaknem 950 különféle szivattyut és több mint 12.000 folyóméter csővezetéket szállitott eddik a kollektiv gazdaságoknak. Ezenfelüi még 180 permetező berendezést bocsátanak a gazdaságok rendelkezésére.

Idén a tavalyinál 60 százalékkal több öntözőberendezéssel látják el a kollektiv gazdaságokat. Ezenfelül a gazdaságok igénybe veszik a gépállomások berendezéseit, amelyek segitségével ebben az évben a tavalyinál 18 százalékkal nagyobb területet öntöznek.

Fordítsunk nagy figyelmet a szőlő zöld munkáira

A Központi Mezőgazdasági Kutató Intézet ajánlásai

Az elmult télen a fagy, vagy a kipálás miatt a szőlők egyes helyeken rügyveszteséget szenvedtek. A rügyveszteségek pótlására a Központi Mezőgazdasági Kutató Intézet még a tavaszi munkák megkezdése előtti ajánlásaiban ismertette, hogyan kell kiszámitani a rügyterhelést, hogyan kell elvégezni esetenként a szőlőmetszéseket. A szőlőtermés biztositására különösen az erősitő metszés fontosságára hivta fel a figyelmet. Ugyanezen alkalommal, tekintettel arra, hogy a rügyfakadás előtti metszések idején még nem lehetett pontosan megállapitani a szemveszteségek arányát, felhivta a szőlőmüvelők figyelmét bizonyos javitómunkálatok és további metszések szükségességére a zöldmunkák céltudatos és idejében történő elvégzésével.

Most a tenyészidő kezdetén, amikor a szőlők hajtást növesztettek, a legsürgősebb munka a hajtásválogatás és a visszacsipés.

A hajtásválogatás során eltávolitjuk a felesleges vadhajtásokat. Ez a müvelet nemcsak hasznos, hanem nélkülözhetetlenül szükséges a termés szempontjából.

Az idén — minthogy metszéskor több vesszőt hagytak meg a veszteség pótlására — sok esetben most több a hajtás, mint amennyit a szőlőtőkék és egyes szőlőfajták elbirnának. A tulságosan sok hajtás, a dus levélzet miatt a szőlő vegetációs részei összezsufolódhatnak, ami megakadályozza a rendes virágzást és kötést. Ilyenkor a virágok erősen hullanak és csökken a termés.

Ennek elkerülése végett tudományos körültekintéssel, nagy figyelemmel kell elvégezni a hajtásválogatást.

Mihelyt a tőkén megjelennek a hajtások, figyelmes ellenőrzéssel meg kell határozni a végleges rügyterhelést. Az alig megindult termőhajtások végén megjelennek a virágok, mig a fattyuhajtásokon a harmadik levélkétől a hetedikig jelentkezik az első kacs. E pillanatban már meg lehet állapitani a szőlőtőke várható termését. Legelső teendő ilyenkor biztositani a termőhajtások megfelelő növekedését és fejlődését. A termő hajtásoknak sok tápanyagra, napfényre és levegőre van szükségük. Éppen ezért metszéssel el kell távolitani a nemtermő hajtásokat, amelyek feleslegesen terhelik meg a tőkét. A felesleges, fatty hajtások lemetszése során eltávolithatjuk a szőlőtőkén növekvő hajtások 25 százalékát is. Eltávolithatunk még egyes termőhajtásokat is, ha ezek gyengék, apró szőlőszemeket teremnek, amelyeken máris kacsképződés észlelhető s igy előre láthatjuk, hogy nem hoznak normális fürtöket. Különösen a csemegeszőlő-fajtáknál célszerü eltávolitani a gyenge termőhajtásokat, mert nagyhozamu áruszőlőre kell törekedni. Válogatjuk az ikerhajtásokat is, eltávolitva a gyengébbeket, a fejlettebbek közül pedig mindazokat, amelyek szabálytalanul növekedtek és amelyekre nincs szükség a jövő évben a tőkealakitáshoz. Amikor a szőlőtőkéken — ahogyan ez egyes fajtáknál gyakran előfordul — tulsulyban vannak a fattyuhajtások, ezek eltávolitása kiterjedhet az összes nemtermő hajtások 50 százalékára is.

Idén a szőlők zömében erősitő metszéseket végeztek a veszteségek pótlására. Sok ilyen szőlőben felesleges hajtásokat találni, különösen a mellékrügyekből kiindult ikerhajtásokat, amelyek különösen alapjánál tulzsufolják a tőkét. Mindezen esetekben a megfelelő hozzáértéssel és körültekintéssel okvetlenül el kell végezni a hajtásválogatást.

Közismert dolog, hogy a virágkezdeményeknek ahhoz, hogy megfelelően kifejlődjenek és kössenek (megtermékenyüljenek) bőséges táplálékra van szükségük. Ha árnyékban maradnak, tulgyors, szabálytalan kötözéssel összezsufolják, a virágok nagy része elhull, ami aztán meddőséget okoz s lényegesen csökkenti a terméshozamot.

A kisérleti mukálatok során kitünt, hogy egyes szőlőfajtáknál és szőlősökben — amelyek buján tenyésznek — a hajtásválogatás elmulasztása olykor a terméshozam több, mint negyedének elvesztését eredményezheti. Ha a kötözés kusza szabálytalan, vagyis az egyes hajtások nem ágaznak szét, a termésveszteség olykor eléri a hozam felét is.

A hiba megelőzése végett haladéktalanul el kell végezni a szőlőkben a hajtásválogatást, még mielőtt a tőkét kimeritenék a felesleges hajtások. Ki kell válogatni a hajtásokat az anyatelepeken is, hogy csak a STAS-tőkék termeléséhez szükséges vesszőmennyiség maradjon meg az egyes tőkék képességeinek megfelelően.

A visszacsipés olyan zöld munka, amelynek során a termőalapokból kinövő hajtásoknak csak a hegyét távolitjuk el. Ezt a müveletet a hajtásválogatással egyidejüleg végezzük. A hajtások végén, vagyis a vitorlán találhatók a növekedés fajta akkor virágzik, amikor a hajtásokon már 18—22 levél fejlődött ki, vagyis a munkát idejekorán kell elvégezni, mielőtt megkezdődik a teljes virágzás.

Nem szabad visszacsipni a csapok hajtásait, sem a fejletteket, sem pedig azokat, amelyek termőalapból és a termővesszőkből hajtanak ki és a következő évi termőtőke kialakításához szükségesek.

A hajtások visszacsipésével gyorsabb és erőteljesebb növekedésre serkentjük a hónaljhajtásokat, jobban megkülönböztethetjük a téli rügyeket s igy elősegitjük a következő évi jó terméshozamot.

Azokban a szőlőkben, ahol a termőrügyek gyengék és sok közvetlenül a tőkefejből nőtt buja hajtást találunk, a válogatással egyidejüleg visszacsipjük az erőteljes hajtások zömét a hetedik, vagy nyolcadik csomó magasságában, vagyis az először megjelenő 2-3 kacs fölött. Ezekből a hajtásokból 2—3 erőteljesebb hónaljhajtás fejlődik ki, amelyeket a huzalokra, vagy a karókra vezetünk és felkötözünk. Amikor ezek a hajtások 3—4 levelet növesztenek, megállapithatjuk már, hogy termést hoznak-e, avagy sem, aszerint, hogy jelentkeznek-e a virágkezdemények.

Ha jelentkeznek a virágkezdemények és termés várható, a továbbiakban ugyanugy gondozzuk ezeket, mint a termőhajtásokat. Ha azonban ujra kacsok képződnek, nyomban ismét visszacsipjük ezeket a tulfejlett hónaljhajtásokat s igy egy harmadik elágazást kapunk, hónaljhajtást a hónaljhajtásból, amelyek már a legtöbb szőlőfajtánál termést hoznak.

Hasonlóképpen vissza kell csipni a tőkéből eredő legfejlettebb hajtásokat is, ha ezek nem adnak termést. A tulfejlett hajtások visszacsipését akkor végezzük el, amikor megjelenik az első két csap, eltávolitva a vitorlát. A hónaljhajtásoknál alkalmazott visszacsipéssel elérjük, hogy más termő hajtásokat növesszenek. Ezt a müveletet idén különösen azokban a szőlőkben kell elégezni, amelyek fagykárt szenvedtek, nem igérnek nagy termést viszont sok a tőkéken az erősen fejlett hajtás.

A termő hónaljhajtásokat a nem termőktől eltérően ugyanugy gondozzuk, mint a rendes termőhajtásokat. Ezeket már nem csipjük vissza, amikor 5—6 levelet növesztettek, ahogyan a legtöbb szőlőben szokásos. A rajtuk végzett soronkévő zöldmunka hasonlatos a késő nyári csonkozáshoz.

★

A zöldmunkákkal egyidejüleg a szőlők megfelelő növekedése és a jó termés érdekében ugyancsak nagy felelősségtudattal és lelkiismeretességgel kell elvégezni a többi munkákat is, mint amilyen a pótbeporzás, az extraradikuláris trágyázás, a talajmüvelés, a kártevők és a betegségek elleni védekezés, stb. Az idejében végzett munkák nyomán gazdagon szüretelhetünk.

Sportkürkadó Sportkürkadó

Országos ifjúsági bajnokság

UTA—Temesvári Ştiinţa 1-1 (1-1)

Vasárnap délután az A-osztályu találkozó előtt játszotta a két jóképességü ifjusági csapat a mérkőzést, amelyen a hazaiak kissé váratlanul pontot vesztettek. Az UTA fiatajai már az első félidőben jelentős fölényre tettek szert, akkor Gligor révén a vezetést is megszerezték, ezt azonban a vendégek Matei góljával kiegyenlitették. Fordulás után egyre nyomasztóbbá vált a hazai fölény, de a jobbnál-jobb helyzetek is kiaknázatlanul maradtak. Az utolsó percekben 11-eshez jutott a textilgyári csapat, ezt azonban Steiner kihagyta.

Az UTA ifjusági csapata jó erőkből álló együttes, a bajnokság VI. csoportjában biztosan tartja második helyét, de ha a csatársor ki is használná a sok kinálkozó lehetőséget, talán ma az élen állnának az aradiak. Hiszen az elmult vasárnap is, a Temesvári CFR elleni rangadó jellegü mérkőzésen négy-öt biztos gólhelyzetet szalasztottak el az UTA csatárok, és végül is egy góllal el is vesztették a találkozót. Feltétlenül higgadtabb játékra van szüksége ezen csapatrésznek, hiszen a helyzeteket nem elég csak kidolgozni, hanem azokat értékesiteni is kell.

Az UTA felállitása: Gaboras — Pecican, Grozescu, Kukla — Axente, Dobindă — Hedesan, Gligor, Perva (Maris), Steiner, Mercea.

P. D.

CFR-IRTA—Turnu Severini Drubeta 1-0 (0-0)

Vasárnap délelőtt került sor a két ifjusági csapat találkozójára a CFR-IRTA stadionban. A mérkőzés mindvégig heves iramu volt. A hazai együttes támadott többet, de a vendégek védelme igen szilárdan állt a lábán s igy a vasutas csatárok csak ritkán tudtak igazi gólhelyzetet kidolgozni. Stețcu, Gyenge, majd Cilian ront biztató helyzetben.

A második félidőben is a hazaiak támadnak többet, de a Drubeta is veszélyeztet olykor. Igy például Pirjol kerül gólhelyzetbe, de labdája az üresen hagyott kapu mellett suhán el. A mérkőzés egyetlen gólját Cilian szerezte, amikoris Pantea beadását fejjel továbbitotta a bal felső sarokba.

A két csapat a következő felállitásban játszott: CFR-IRTA: Bodnărescu (Ardelean) — Curuțiu, Hodrea, Țîca — Simulov, Cocluban — Stețcu, Pantea, Gyenge, Cilian, Seres (Körösi). DRUBETA: Guță — Talt, Popescu, Căpița — Vleru, Stoianovici — Bălă, Pirjol, Iercean, Sprincenatu, Burdușă.

(—sz —ó)

PETROSZJÁN — *sakkvilágbajnok*

A moszkvai Esztrádszinházban a 22. játszmával hétfőn véget ért Mihail Botvinnik és Tigran Petroszjan szovjet sakknagymesterek világbajnoki páros mérkőzése. A küzdőfelek a 11. lépésnél megegyeztek a döntetlenbe és igy Petroszjan 12.5—9.5 arányban értékes győzelmet aratott Mihail Botvinnik ellen.

Tigran Petroszjan, az uj világbajnok 1929 junius 17-én született Tbilisziben munkáscsalád gyermekeként. Tizenhat éves korában szülővárosának sakk bajnoka, egy évvel később pedig Örményország bajnokságát is megszerzi. 1951-ben Moszkva sakkbajnoka lett és ugyanebben az évben elnyerte a nemzetközi nagymesteri cimet is. Petroszjan szorgalmasan tanult, állandóan tökéletesitette a játékát és egyike lett a világ legerősebb sakkozóinak. Kétszer is megnyerte a Szovjetunió egyéni sakkbajnokságát és sikeresen szerepelt számos nemzetközi tornán. Távaly vereség nélkül első helyen végzett a világbajnok-jelöltek curacaoi versenyén és megszerezte a jogot a Botvinnik elleni páros mérkőzésre a legmagasabb cimért.

Röviden

A moszkvai atlétikai verseny második napján világviszonylatban is értékes eredmények születtek. Elvira Ozolina gerelyvetésben 58,67 métert, Tatjana Scselkanova távolugrásban 6,33 métert ért el, Valerij Brumel pedig 2,15 m teljesitményével megnyerte a magasugrást.

★

A Szovjetunió és Svédország kispályás kézilabda csapatainak moszkvai barátságos mérkőzése a szovjet csapat meglepetésszerü 20:11 (10:7) győzelmével végződött. A kétszeres világbajnok svéd csapatot a szovjet sportolók gyors és erőteljes játékukkal teljesen lehengerelték.

★

A dél-amerikai labdarugó csapatok folytatják európai portyájukat. A Német SzK-ban lévő Universidad Santiago 1:1 arányu döntetlenre játszott az FC Köln csapatával.

A kerékpáros Békeverseny 10. szakasza után

A 16. kerékpáros Békeverseny résztvevői hétfőn második pihenőnapjukat töltötték a festői szépségü Zielona Gora lengyel városban. A verseny résztvevői május 9-én Prágából kiindulva 1705 kilométert tettek meg tiz szakaszban, amelyek során állandóan változtak a helyezések. A verseny végéig még öt szakasz (összesen 857 km) maradt hátra. A román kerékpárosok közül Constantin Dumitrescu és Ion Cosma érte el a legjobb eredményeket. Dumitrescu a 6., Cosma a hetedik helyen áll, s mindkettőjük időhátránya a verseny éllovasával szemben kevesebb, mint öt perc. A Zielona Gora—Gorlitz közötti 172 km-es szakasz előtt a következő az egyéni összetett verseny állása: 1. Verhaegen (Belgium) 40 ó 10 p 59 mp; 2. Ampler (NDK) 32 mp időhátrány; 3. Vinke (Belgium) 1 p 50 mp; 4. Gavliczek (LNK) 3 p 23 mp; 5. Cserepovics (Szovjetunió) 4 p 14 mp; 6. C. Dumitrescu (RNK) 4 p 20 mp. 7. I. Cosma (RNK) 4 p 30 mp; 8. Timmerman (Belgium) 5 p 50 mp; 9. Kudrá (LNK) 6 p 17 mp; 10. Beker (LNK) 7 p 17 mp.

Vörös Acéli Metallul—ICA 2-0 (2-0)

A közüzemiek labdarugó együttese vasárnap Vörös Acélon vendégszerepelt. A hazai csapat Birău révén nyerte meg az első gólt 11-esből. Hiábavalónak bizonyult az ICA próbálkozása a kiegyenlitésre, mert még az első félidő végéig, ugyancsak Birău kettőre növeli a hazai csapat góljainak számát. A második félidőben egyik fél sem tudott gólt elérni. Ezzel a vereségével az ICA egy helyel lejebb került a bajnoki tabellán a tartományi bajnokságban.

Az országos ifjuságt bajnoki mérkőzésen, amelyre a December 30 stadionban került sor, az UTA fiataljai szinte végig támadtak, de nem sikerült megszerezniök a győzelmet a Temesvári Stiinţa ellen.

Vízilabda

Temesvári Gyapjúipar—ICA 12-7 (3-1, 3-2, 3-1, 3-3)

Az A-osztályu vizilabda bajnokság harmadik fordulójában a közüzemi csapat Temesvárra látogatott el és váratlan nagyarányu vereséget szenvedett. A bukaresti játékvezető részrehajló biráskodása nagyban hozzájárult az ötgólos veréséghez. A gólok közül Cintean hatot, László négyet és Röhrich kettőt, illetve Schilha hármat, Kontor, Frank I, Frank II és Unc egyet-egyet szerzett.

Városi labdarugó bajnokság

Strungul—Indagrara 0-0

Igen sportszerü mérkőzést vivott az élcsoportban helyet foglaló két csapat, amely végül is gólnélküli döntetlennel ért véget. Csapatösszeállitások: *Strungul:* Marschalkó — Mihailovici I., Taimler, Petz — Szerencsi, Mihailovici II. — Bösztörményi, Rácz, Zău, Papiu, Horváth. *Indagrara:* Ludányi — Lejik, Putici, Juhász — Asztalos, Farkas — Selejan, Csernyeczky, Balogh, Pascu, Tóth.

UTA-fonoda—T.Vladimirescu 4-2 (4-0)

A minden részben jobb vendégcsapat biztosan szerezte meg a két bajnoki pontot.

FZ—Vörös Trikó 1-1 (0-1)

Igazságos pontosztozkódás.

Motorul—Foresta 2-2 (0-1)

Változatos küzdelem. Várszegit a Foresta csapatából sportszerütlen magatartása miatt a játékvezető kiállitotta.

Victoria—Panificaţie 2-1 (0-0)

Az utolsó előtti helyen álló Victoria győzelme kisebb meglepetés.

A bajnoki táblázat:

Libertatea	17	13	3	1	45:15	29
Strungul	18	13	2	3	50:12	28
Muresul	17	11	2	4	44:23	24
Indagrara	18	9	5	4	50:19	23
UTA fonoda	18	10	1	7	48:29	21
Vörös Trikó	18	6	5	7	31:37	17
FZ	18	6	3	9	30:35	15
Panificaţie	18	7	1	10	22:33	15
Motorul	18	5	4	9	22:42	14
Foresta	18	4	5	9	23:37	13
Victoria	18	4	2	12	14:57	10
Vladimirescu	18	1	3	14	21:61	5

Piros Dénes

A hét sportesemményei

Az elmult héten jó hirek érkeztek kerékpárosainktól, akik külföldön hazánk szineit képviselik. A kerékpáros sport, amelyben egy idő óta nem igen születtek figyelemre méltó eredmények, most kimagasló sikerekkel büszkélkedhetik. Párizsban a sportrajongók ezrei tapsolták Gabriel Moiceanut, aki első lett a L'Humanité 30. kerékpáros versenyében. Moiceanu, aki 87 szovjet, olasz, lengyel, magyar és francia kerékpárossal kelt versenyre a Párizs—Rouen—Párizs utszakaszon (330 km), 1 p 50 mp idővel hamarabb ért célba, mint a második helyezett szovjet Kulibin és 3 p 28 mp idővel hamarabb, mint a harmadik helyezett francia Ferrando. Emiltésre méltó, hogy a román versenyző immár másodszor nyeri meg egymásután a L'Humanité versenyét, ami még egyetlen sportolónak sem sikerült.

Bucsuzzunk hát el melegen Moiceanutól és keressük fel gondolatban a kerékpáros Békeverseny „hőseit", akik pihenőnapjukat töltik Zielona Gora lengyel hegyvidéki városkában. Csapatunk tagjai derülátók — közlik az ottani tudósitók. Dumitrescu és Cosma az élenjárók közt vannak, a 6., illetve 7. helyen, és mindketten készek a rohamra a sárga mezért, amely ez idő szerint a belga Verhaegen birtokában van. Mindkettőjüket négy perc és néhány másodperc választja el az első helyezettől. Sok függ most attól, hogy milyen eredményt érnek el a Bautzen és Drezda közötti időfutamos versenyben. Reméljük a legjobbakat. Minden bizonnyal a csaknem 900 kilométert kitevő következő öt szakasz még sok változást hoz.

Két másik nemzetközi sportesemény is nagy érdeklődést vált ki a sportkedvelők körében: a Botvinnik—Petroszjan sakkvilágbajnoki párosmérkőzés és a Rio de Janeiro-i kosárlabda világbajnokság.

Március 23 óta a Szovjetunióban és az egész világon a sakkrajongók milliói követik figyelemmel a sakkjáték két titánjának vetélkedését. Petroszjan az első partiban elszenvedett vereség után nem bátortalanodott el és a mecs folyamán ötször győzött Botvinnik ellen. Végülis Botvinnik, 15 évi világbajnokság után, átengedte a legmagasabb cimet a nála 18 évvel fiatalabb Petroszjannak, aki azonban tehetség és küzdőképesség szempontjából semmivel sem marad mögötte és szintén egyik jeles képviselője a dicsőséges szovjet sakkiskolának.

A Rio de Janeiro-i férfi kosárlabda világbajnokság döntő tornája nagy meglepetésekkel kezdődött. Az USA többszörös világbajnok csapatát, amelynek hat játékosa két méteren felüli óriás, a jugoszláv és a szovjet kosarazók egyaránt legyőzték és igy az amerikaiaknak egyelőre semmilyen esélyük sincs a világbajnoki cim megszerzésére.

Befejezésül megemlitjük, hogy ezen a héten, csütörtökön a fővárosi 23 August stadionban nagyszabásu kettős labdarugó müsort bonyolitanak le: a Steaua vagy a Progresul a Cerro Montevideo ellen játszik, a Rapid pedig revansmérkőzésre áll ki a Moszkvai Lokomotiv ellen a nemzetközi vasutas bajnokság keretében. Vajon szebb játékot látunk-e majd a Cerrotól, mint az előtte fővárosunkban szerepelt Flamengotól vagy Universidadtól, vajon sikerül-e megszereznie a Rapidnak a döntőbe jutást? Pillanatnyilag ezek a kérdések foglalkoztatják a bukaresti labdarugó szurkolókat.

I. Goga,
az Agerpres szerkesztője

IMSz-szervezeteink életéből

Az óragyár fiataljai kötelességtudóan teljesítik feladatukat

A Victoria óragyár ifjumunkásai a pártalapszervezet irányításával, tevékenyen kiveszik részüket a gyár munkaközössége előtt álló feladatok valóraváltásáért vivott harcból. Lelkesen dolgoznak a termékek minőségének állandó javításáért, a munkatermelékenység növeléséért, az önköltségi ár csökkentéséért és a termelési terv mutatószámainak teljesitéséért. E nemes célkitüzéseket csakis szorgalmas, kötelességtudó és magas öntudattal rendelkező fiatalokkal válthatják valóra, olyan fiatalokkal, akik minden erejüket latba vetve harcolnak a rájuk eső feladatok sikeres teljesitéséért.

Vállalatunk IMSz-bizottsága, a pártalapszervezet sokoldalu támogatásával állandóan arra törekszik, hogy gyárunk fiatal dolgozói méltók legyenek az Ifjumunkás Szövetség nagy hagyományaihoz.

Jelen pillanatban szervezetünknek 107 tagja van. Közülük sokan felelősségteljes munkát fejtenek ki mind szervezeti, mind pedig termelési vonalon. Igy például termelési csoportfelelősök, propagandisták, az IMSz-őrhely faliujság szerkesztő bizottságainak tagjai, szakszervezeti csoportszervezők, stb.

Az egyéni feladatok kitüzésénél IMSz-szervezetünk bizottságának tagjai szem előtt tartják a fiatalok képességeit. A közelmultban a végleges szereldében bizonyos nehézségek merültek fel néhány fiatal munkájában. A pártalapszervezet utmutatása alapján az IMSz-szervezet bizottsága elhatározta: a szerelde élenjáró fiataljai számára feladatként tüzi ki, hogy segitsék és tanitsák a gyengébbeket. Igy Halos Florica, a részleg egyik élenjáró dolgozója azt a feladatot kapta, hogy foglalkozzék Tripa Emillel, akinek nehézségei voltak a munkában. Ezt a feladatot Halos Florica eredményesen teljesitette. Szervezetünk minden tagjának állandó feladatul tüztük ki, hogy mindannyian kapcsolódjanak be a szocialista versenybe és szivvel-lélekkel harcoljanak a célkitüzések valóraváltásáért.

Gyárunk fiataljai szeretettel és odaadással veszik ki részüket a kulturális tevékenységből is. Crisan Elisa, Călin Florica tehetséges táncosok tagjai a CFR-klub táncegyüttesének. Hipac Alexandru, Luțai Maria, Gera Lajos vállalatunk agitációs brigádjában tevékenykednek.

Annak érdekében, hogy fiataljaink jobban megismerhessék egymást és tanulhassanak egymástól, a legkézenfekvőbb módszereken kivül, mint például politikai oktatás, közös mozi- és szinházlátogatás, elvtársi összejövetelek — közös kirándulásokat is szervezünk, ami arra is lehetőséget nyujt, hogy fiataljaink megismerhessék hazánk különböző festői szépségü tájait.

IMSz-szervezetünk vezetőségének tagjai időnként ellenőrzik az egyes munkakörökben dolgozó fiatalok tevékenységét és ahol nehézségek mutatkoznak, segitséget nyujtanak ezek megszüntetéséhez.

IMSz-szervezetünk rendszeresen kezdeményez különböző akciókat, melyek elvégzésébe minden ifjumunkást bevonnak. Leggyakrabban hazafias munka keretében ócskavas gyüjtést szerveznek, vagy a gyár szépitésén dolgoznak. Minden egyes akcióból fiataljaink tulnyomó többsége szorgalmasan kiveszi részét. De vannak esetek, amikor egyes IMSz-tagok nem jelennek meg az ilyen munkákon.

Gyárunk szorgalmas fiatal dolgozóinak az az elhatározásuk: a jövőben még nagyobb odaadással dolgoznak az előttük álló feladatok sikeres valóraváltásáért.

Mechler Ferenc,
az IMSz-szervezet titkára

Az újitómozgalom hírei

Az ötvenegyedik

Mindannyiunkat örömmel tölt el az a tény, hogy üzemünkben — a Vagongyárban — napróla napra növekszik az ujitók tábora. Ez évben például 51 olyan ujitást jegyeztünk be és tanulmányoztunk a müszaki kabinetben, melyek szerzőinek neve eddig még nem szerepelt a mozgalomban résztvevők névsorában. De most nem akarunk valamennyi ujitóról irni, csupán az ötvenegyedikről, ifju Nagy József mérnökről, aki a 2-es számu előkészitő részlegen dolgozik. Arról a fiatal kommunistáról, akit pártunk utmutatásai alapján neveltek, oktattak a temesvári Politechnikai Intézetben, melynek mechanikai szakát jó eredménnyel végezte a mult évben.

S most, amikor ifju Nagy József mérnök itt dolgozik és veljünk együtt harcol, a terv teljesitéséért, együtt örülünk édesapjával, a gépmühely kiváló mesterével, a nagynemzetgyülési képviselővel.

A minap pedig — mint emlitettük — ujitási javaslattal nyitott be a müszaki kabinetbe, üzemi viszonylatban ez évben az ötvenegyedikkel. Rajzokkal és számitásokkal bizonyitotta annak a mechanizmusnak előnyeit, melyet ő szerkesztett különböző csavarok ki- és becsavarására.

Eddig a vagonszerelésekhez szükséges sokezer csavart kézi villás és csőkulcsok segitségével, valamint csavarhuzókkal hajtották be és huzták meg. A Nagy József mérnök által javasolt szerkezet segitségével gépesiteni lehet a nehéz munkát, kézi furógépre alkalmazva a mechanizmust. De lássuk csak, miből is áll az uj szerkezet?

A mechanizmus házát acélból készitette az ujító és — mint az ábrán is látható — dörzscsavarral, dugattyuval, spirális szoritó rugóval és egy tengely végébe esztergált erő átvitelt szolgáló konuszos lyukkal látta el. A csavarhuzó vagy a hatszögletes csőkulcs szára hasonlóan kupos végződésű s igy könnyen cserélhető, bármilyen kézi furógépre alkalmazni lehet.

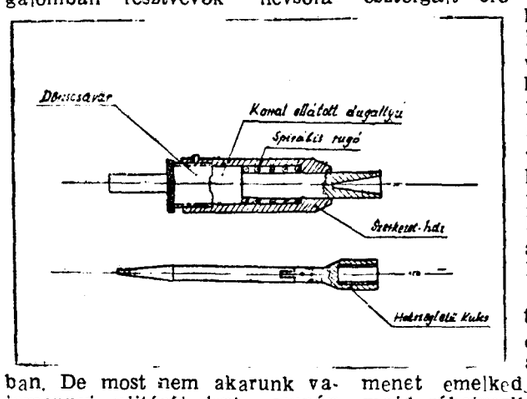

Az összeállitott alkatrészek csavarjait vagy agyáit egy-két menet emelkedéséig behajtják, majd ráhelyezik a csavar fejére a készülék kulcsát. Meginditva a kézi furógépet, az pillanatok alatt behajtja a csavart a helyére és egyuttal meg is huzza azt. A meghuzás erősségét és az önmüködő kikapcsolást a dörzscsavar és ennek csapszege segitségével állitják be.

Az ujitás előnye: lényegesen csökkenti a csavarok behajtási és meghuzási idejét: kiküszöböli a fizikai munkát: egyenlő erősségü meghuzást biztosit minden csavarnál; minden kézi, villany vagy süritett levegővel meghajtott furógépre alkalmazni lehet és még a nehezen hozzáférhető helyeken is használható.

Rövid tanácskozás és kisérletezés után, látva és meggyőződve ifju Nagy József mérnök ujitási javaslatának előnyeiről, a bizottság elfogadta és ma már sikeresen alkalmazzák azt a termelésben.

Ardelean Dumitru technikus

Konkrét, sokoldalú pártmunka

(Folytatás az első oldalról.)

mig a Vagongyárban ez a teljesitmény mindössze 41 méter/perc szinvonalu. Más vállalatoknál pedig — amelyek szintén erőteljes gépi megmunkáló részlegekkel rendelkeznek — még csak nem is kisérik figyelemmel ezt a fontos kérdést.

Nem megfelelő a gépek kihasználására vonatkozó mutatószámok teljesitése textilüzemeinkben sem. A December 30 textilüzemben például nem valósult meg a bevetés (szövőszék) óra előirányzata és az 1.000 orsó/órára vonatkozó kilonumerus. Mivel a gépek kihasználásának mutatószáma egyike azoknak a fontos tényezőknek, amelyek hozzájárulnak a munka termelékenységének növeléséhez, a városi pártbizottság behatóan figyelemmel kiséri majd, miként válik valóra e mutatószám. Irányitjuk a helyi Szakszervezeti Tanácsot, hogy szervezzen tapasztalatcseréket amelyeknek célja kiterjeszteni az egyes vállalatoknál hasznosnak mutatkozó módszereket.

A termelési feladatok évről-évre történő növekedése szükségessé teszi, hogy megfelelő figyelemmel forduljunk a munkás káderek növelésének és magas szakmai képesitésének irányába is. A szakmai ismeretek gyarapitásának egyik formája a szakmai továbbképző tanfolyam. A Vagongyárban 785 fiatal vesz részt e kurzus előadásain s további 440 látogatja városunk iskoláit általános müveltsége emelésének érdekében.

A szakmai továbbképzéssel kapcsolatos tanfolyamok tevékenységének minősége még javitható s a teljesitményt e vonatkozásban feltétlenül tovább is kell javitani. Számos munkással, technikussal és mérnökkel folytatott megbeszélésünkből adódott a következtetés, hogy a tanfolyamok keretében több lecke hangzik el a müszaki rajzokon való tájékozódásról, a megmunkálási jelzések kilgazitásával kapcsolatban s aránylag kevés előadás foglalkozik a gyártás technológiájával és az uj technológiai müveletekkel, a termelési folyamatba iktatott korszerü felszerelésekkel. Nyomon követjük majd, hogy a tananyag, amelyet ezeken a tanfolyamokon adnak elő, felölelje mindazokat a kérdéseket, amelyeket a vállalatok munkásainak ismerniük kell. A káderek szakmai ismeretei gyarapodásának kérdése olyan tényező, amely állandó elfoglaltság tárgyát képezi és kilátások nyilnak arra vonatkozólag, hogy felölelje a munkások, mérnökök és technikusok egész munkaközösségét.

Hatékonyabb irányitást alapszervezeteink számára

A városi pártbizottság irányitotta a vállalati alapszervezeteket és müszaki vezetőségeket, hogy állandóan foglalkozzanak a munka termelékenységének növelésével. Ennek ellenére egyes párszervezetek nem intézkedtek elég hatékonyan ebben a vonatkozásban.

A December 30 üzemek pártbizottsága nem kisérte figyelemmel, miként foglalkozik az ügyviteli vezetőség a munkatermelékenység mutatószámának teljesitésével, főként a fonodában és a szövődében. Mivel az alapszervezetek elégtelenül ellenőrizték s követték nyomon a szakszervezeti bizottságok tevékenységét, ezek csak kis mértékben foglalkoznak a reájuk háruló feladatok teljesitésével. A termelési értekezleteket például több vállalatnál felületesen szervezik meg s számos esetben alaptalanul egyik napról a másikra halogatják. A szocialista verseny megszervezésében és nyomonkövetésében is mutatkoznak hibák. A Szerszámgépgyár 2-es számu öntödéjében nem jól szervezték meg a szocialista versenyt, más részről a grafikonok, amelyeken a teljesitményeket ellenőrzik, az üzem központjában találhatók, ahelyett, hogy a munkahelyeken függesztették volna ki őket.

Városunk gyáraiban és üzemeiben fennállanak mindazok a müszaki-anyagi feltételek, amelyek lehetővé teszik a munka termelékenységének növelését, a tervfeladatok maradéktalan teljesitését. Ha a városi pártbizottság határozottabb tevékenységet fejtett volna ki és a lehető leghasznosabban használta volna fel a rendelkezésére álló eszközöket, az elért eredmények jobbak is lehettek volna. A gépek korszerüsitésének vonatkozásban például a városi szinten alakitott utbaigazitó munkaközösséget az utóbbi időben csupán egyetlen egyszer képeztük ki az előtte álló feladatokkal kapcsolatban. A közelmultban, a városi bizottság bürója, üléseinek egyikén elemezte: miként teljesült a munkatermelékenység mutatószáma az esztendőből eddig eltelt időszakban és miként valósulnak meg a pártunk III. kongresszusának Irányelveiből származó feladatok. Ismételten kitünt, hogy minden vállalatnál jelentékeny belső tartalékok léteznek, amelyek — ha hasznositjuk őket — hozzájárulnak a magasfokú termelékenység eléréséhez.

Az összegyült tapasztalatok tanulságait levonva, a városi pártbizottság tökéletesiteni fogja munkastilusát arra törekedve, hogy jobban irányitsa az alapszervezeteket, a pártmunka erősitésének érdekében és támogassa őket abban, hogy alaposabban gyakorolják ellenőrzési jogaikat s javitsák a politikai tömegmunkát.

Arad város iparvállalatainak munkaközösségei minden feltétellel — magas müszaki szinvonalu felszerelésekkel és gépekkel, szorgalmas és hozzáértő munkásokkal — rendelkeznek ahhoz, hogy szüntelenül növelhessék a munka termelékenységét és ezen az alapon teljesitsék és tulszárnyalják a fokozott tervfeladatokat, amelyeket eléjük állitottak.

A Román NK Opera- és Balettszinházának együttese Párizsban vendégszerepel

Május 19-én Párizsba érkezett a Román NK Opera- és Balettszinházának együttese. A román müvészcsoport csaknem 300 személyből áll — szólisták, az énekkar és a zenekar tagjai. Közöttük vannak Zenaida Palli és Nicolae Herlea a nép müvészei, Arta Florescu, Magda Ianculescu, Elena Cernei, Valentin Teodorian, David Ohanesian érdemes müvészek, Dan Iordachescu, valamint Mihai Brediceanu és Egizio Massini, a müvészet érdemes mestere, karmesterek.

A Román NK Opera- és Balettszinházának együttese a párizsi Nagy Operának a Garnier Palotában levő termében George Enescu Odipusz cimü operáját, a Champs Elysee szinházban pedig a szinház fennállásának évfordulója alkalmából sorra kerülő rendezvények keretében Rossini Szevillai borbélyát és Richard Strauss Rózsalovagját mutatja be.

A párizsi sajtó részletesen beszámol a román müvészcsoport érkezéséről. A L'Aurore ismerteti az együttes müsorát és kiemeli a szereplők tehetségét. A Le Figaro fényképet közöl az Odipusz egyik jelentéről, magyarázó szöveggel.

„A bukaresti opera az Odipusszal, a Rózsalovaggal és a Szevillai borbélyal a román operaművészet fejlettségét akarja bebizonyitani a párizsiaknak" — cimmel a Combat cimü lap nagy cikket közöl, amely a többi között rámutat: „A párizsi Nagy Opera szinpadán a napokban román müvészek foglalják el a franciák helyét. A bukaresti Opera az első két este George Enescu 1936-ban, Párizsban szerzett Odipusz cimü operájával mutatkozik be. Ezt követően a csaknem 300 tagu román együttes átköltözik a Champs Elysee szinházba, hogy a Szevillai borbélyal és a Rózsalovaggal hódítsa meg a közönséget".

A cikk ismerteti a Román NK Opera- és Balettszinházának történetét és elismerően nyilatkozik a román müvészekről. Befejezésül rámutat, hogy a három opera szereplőinek gondos kiválasztása, a gazdag diszletek és jelmezek arról az igényről tanuskodnak, hogy minden szempontból kifogástalanul mutatkozzanak be a párizsi közönségnek.

Széles körben terjed a csuszózsaluzat alkalmazása

A csuszózsaluzat alkalmazása széles körben terjed az épitőtelepeken. 1961-ben még csak néhány lakótömbnél alkalmazták ezt a módszert a konstancai, galaci és kolozsvári épitők, de az idén már több mint 6000 lakás épül a csuszózsaluzatok segitségével.

A bukaresti, bákói, Piatra Neamț-i, onesti, brassói és más lakásépitő telepeken számos tömbház épül ezzel a módszerrel.

A csuszózsaluzat használata lehetővé teszi az ipari termeléshez hasonló folyamatos munkaszervezést, átlag 50 százalékkal lerövidíti egy-egy lakótömb kivitelezési idejét, csökkenti a fürészáru fogyasztást és mintegy 2000 lej megtakaritást eredményez lakásonként.

Népi demokratikus rendszerünk messzemenő és körültekintő gondot fordit az idősebb korosztályhoz tartozó nyugdijasok napfényes életének biztositására. Városunkban is a több mint 7500 nyugdijas számára az utóbbi évek folyamán, számtalan szociális-kulturális létesitményt bocsátottak rendelkezésükre. Az egészséget szolgáló legszebb megvalositás a vasárnap átadott uj orvosi rendelő.

Képünk a nyugdijasok önsegélyző pénztárának uj egészségügyi pontját ábrázolja.

A munkanélküliség az USA gazdaságának legégetőbb kérdése

A munkanélküliség, vagy ahogyan Eisenhower volt elnök nevezte, „az USA 1. számu gazdasági kérdése", egyre inkább aggasztja és nyugtalanitja az amerikai vezetőköröket és közgazdászokat, annál is inkább, mert napról-napra bebizonyosodik, hogy tehetetlenek vele szemben. Az Egyesült Államok legilletékesebb körei is belátják, hogy továbbra is képtelenek megoldani a munkaerő teljes felhasználásának kérdését. Az utóbbi évek során az amerikai gazdaság konkrét helyzete bebizonyitotta, hogy az USA még jelentéktelen arányban sem tudja csökkenteni a munkanélküliség arányszámát, noha ez kétségtelenül igen szerény célkitüzés.

A Newsweek cimü folyóiratban terjedelmes riport jelent meg, amely számos statisztikai adat és nyilatkozat alapján különböző vonatkozásokban tükrözi azt, amit az amerikai kiadvány a következőképpen fogalmaz meg: „Szegénység a bőség közepette — a mai Egyesült Államok keserü paradoxonja". A statisztikai adatok rövidre fogott ismertetése is ékesszólóan tanusitja, mennyire sulyos a munkanélküliség problémája, milyen következményekkel jár az amerikai nép „előjogok nélküli" széles tömegei számára.

Hivatalos adatok szerint 4,9 millió amerikainak nincs munkája. A munkanélküliek az összmunkaerő 6,1 százalékát teszik ki. Ha ehhez még hozzátesszük azt a 2,6 millió részleges munkanélküllt, aki képtelen állandó munkát találni, megállapitjuk, hogy az amerikai városokban minden 11. munkás kénytelen munka után szaladgálni. Legfrissebb hivatalos adatok szerint 2,2 millió munkás már olyan hosszu ideje munkanélküli, hogy nincs joga semmilyen munkanélküli segélyhez; ezek száma hetente körülbelül 40.000-rel növekszik. E száraz adatok mögött tulajdonképpen mély tragédia rejlik, ha elgondoljuk, hogy a munkanélküliek több, mint fele családfenntartó. Ezenkivül több millió olyan munkás van, aki különböző okok miatt nem kaphat munkanélküli segélyt.

A munkanélküliség legsulyosabban a legkevésbé ellenállóbbakat érinti: az ifjakat és az időseket, a négereket, a szakképzetlen munkásokat és a nőket. Maga Wirtz amerikai munkaügyi miniszter mondotta, hogy ezek élete „teljesen kilátástalan emberi tragédia".

Több, mint 500.000 fiatal munkanélküli van; ez a munkanélküliek több, mint 10 százalékát jelenti. A szám még vigasztalanabb, ha figyelembe vesszük, hogy a munkaügyi minisztérium véleménye szerint az 1960—1970 között a munkaerő piacra kerülő 26 millió fiatal közül 7,5 millió hiányos felkészültsége miatt nem tud majd eleget tenni a mai idők növekvő müszaki követelményeinek.

A probléma emberi vonatkozásaira fényt vetnek a következő vallomások.

ALFRED MICHEL, 54 éves West Mifflin-i (Pennsylvannia) lakos 37 évet dolgozott az acélparban, de már három éve nincs munkája s nem valószinü, hogy valaha is lesz. Az US Steel trösztpittsburghi üzeméből bocsátották el. Három esztendeje keres munkát, öt gyermeke van. „Nem annyira magamra gondolok, mint inkább a gyermekekre — mondja Michel. A gyermekek nőnek, ruhára, sok mindenre van szükségük. De én semmit sem adhatok nekik".

ANTHONY ROCHE, 17 éves atlantai (Georgia) lakos: „Dolgozni akartam, hogy könnyitsek szüleimen, de el sem tudtam volna képzelni, hogy ennyire nehéz lesz. Egy siltödében próbálkoztam, utána vegyeskereskedésben, benzinkutnál, de sehol sem vettek fel".

BUSTER TAYLOR, 37 éves s az a nagy hibája, hogy néger. Chicagoban lakik, ahol a munkaerő 13 százalékát és a munkanélküliek 40 százalékát négerek teszik ki. Konzervgyárban dolgozott, de akárcsak 30.000 társát, az automatizálás következtében elbocsátották. Egy darabig zsákot hordott. De munkahete öt napról négy napra, utána három napra, kettőre, két hónappal ezelőtt pedig zéróra csökkent. Minthogy az utóbbi időben napszámos munkát végzett, munkanélküli segélyre nincs joga.

ANTONIA MORENO visalial (California) 15 éves kora óta mezőgazdasági idénymunkás. 11 gyermek apja s egyetlen kivánsága az, hogy állandó munkát találjon és ezért méltányos bért kapjon. De Antonio Morenonak nem sok kilátása van óhaja teljesülésére, mert a mezőgazdasági idénymunkások életkörülményei ma is csaknem olyan borzalmasak, mint ahogy John Steibeck érik a gyümölcs cimü könyvéből tudjuk. Antonio Moreno számára is egyre kevesebb a munkalehetőség. California termékeny földjén Moreno emlékszik azokra az időkre, amikor még négy-öt hónapot dolgozhatott évente a gyapotültetvényeken. „Most, ha egy hónapra munkát találok, akkor is csak olyan helyen dolgozhatom, ahol a gépeket nem lehet használni, ahol nagy a sár, sok a gyom, a termés pedig szegény".

THOMAS PASTELLAK, 26 éves scrantoni (Pennsylvannia) lakos. Sikeresen elvégzett egy elektrotechnikai szaktanfolyamot. Azóta is munkát keres, de eredménytelenül. Nem dolgozhat sem Pennsylvanniában, sem New Yorkban, sem másutt. „1961-ben eljegyeztem magam, de nem találtam munkát s abban maradtunk, hogy most egy éve összeházasodunk. De hogy lehet családot alapitani kereset nélkül?"

Tizezer, százezer, sőt többmillió ilyen és ehhez hasonló eset van. És mi a megoldás? A Newsweek, akárcsak az amerikai kormány, akárcsak a gazdasági tanácsosok népes hada nem tud megoldást ajánlani. A kilátástalan helyzet mélységesen aggasztja az Egyesült Államok felelős személyiségeit. George Meany, az AFL-CIO szakszervezeti központ elnöke, a munkások és a munkáltatók „egyetértésének" ismert hirdetője, kereken ki is mondja: „Vajon fennmaradhat-e a kapitalista rendszer, amikor tizesztendő alatt a munkanélküliség állandóan a munkaerő körülbelül öt százalékát tette ki, jelenleg pedig meghaladja a hat százalékát is? Vajon megmaradhatunk-e tovább és megmaradhatunk-e a szabad világ vezetőiként?"

A külföldi sajtóból

A dolgozók egészségének védelmében

Az elmult napokban egészségügyi brigád kereste fel a Teba gyárat. Véradókat kerestek. Sietve hozzá kell tennem, hogy csakhamar találtak is, még hozzá szép számban.

A brigád tagjai ugyanis elmondották, hogy e magasztos cim mögött: véradó, tulajdonképpen mi rejlik. Tudtunkra hozták, hogy gyakran emberi életet mentenek meg egyes sikeres vérátömlesztéssel. Igy aztán semmi csodálatos nincs abban, hogy Szilasy Anna harmadmagával ment a vérgyüjtő központba. Csada Gabriella, Nagy Julia, Tóth Mária, Ander Borbála, Pártos Mária, Armanschi Ecaterina és sokan mások jó szivvel tettek eleget ennek a felhivásnak, hiszen tudatában voltak annak, hogy ezzel emeberéletet is menthetnek.

Goschi Kalalin
levelező

Tanulságos kirándulások

A iasi Al. Cuza Egyetem geokémiai tanszékének elsőéves hallgatói a napokban tértek vissza egy kellemes és tanulságos kirándulásról. A diákok tanáraikkal ellátogattak a Dornai medence mangántelepére, megtekintették a laboratóriumokat és a mangánfeldolgozó osztályt. A bányászok elmondották vendégeiknek, hogy a népi hatalom éveiben milyen nagyszerü munka- és életkörülményeket teremtettek számukra. A diákok ezután meglátogatták a Beszterce-völgye több helységét, a békási vizerőmüvet, stb.

Ugyanennek a tanszéknek számos harmadéves diákja Temesvárra rándult ki, ahol nagy érdeklődéssel tekintette meg a botanikus kertet és a kertészeti állomást, a fácántenyészetet, stb. A csoport ezután karánsebesi, herkulesfürdői, craiovai, nagyszebeni, brassói és más helységbeli létesitményeket látogatott meg.

Érdekes tanulmányuton voltak a iasi egyetem történelmi-filozófiai és vegyészeti tanszékeinek hallgatói is. Az élményszámba menő látnivalókon kivül a iasi főiskolások hasznos tapasztalatcserét folytattak a kolozsvári, temesvári, c[illegible] és brassói diákokkal.

A MOZIKBAN VETITIK

DÓZSA GYÖRGY filmszinház: A lázadó. NICOLAE BALCESCU filmszinház: Az emlékek lámpása. HERBAK JÁNOS filmszinház: Hét dajka. IFJUSÁGI filmszinház: Emil hajója. I. L. CARAGIALE filmszinház: Farkasok csodája. Progresul filmszinház (Ujarad): A levegő kalózai. SOLIDARITATEA filmszinház (Gáj): Az istenek ellen. ILIE PINTILIE filmszinház (Mosóczy-telep): Magasabb elvek.

— ★ —

A SZINHÁZ bemutatja

SZERDAN, május 22-én este 8 órakor Caleasca de aur (E bérlet);

CSÜTÖRTÖKÖN, május 23-án este 8 órakor Caleasca de aur (F bérlet).

AZ ARADI TARTOMÁNYI MUZEUM

megtekinthető vasárnap, kedden és pénteken, délelőtt 10—1 és délután 5 és 8 óra között, a Kulturpalota épületében. Legkevesebb 15 személyből álló csoportok szerdán, csütörtökön és szombaton a délelőtti órákban is felkereshetik a muzeumot.

A muzeum alábbi osztályai tekinthetők meg: Képzőmüvészeti tárlat, ókori történelem, az 1848—1849-es forradalom muzeuma, valamint Gina Hagiu és Eugen Popa „Képek a népi Kinából" cimü festmény, és grafikai kiállitása.

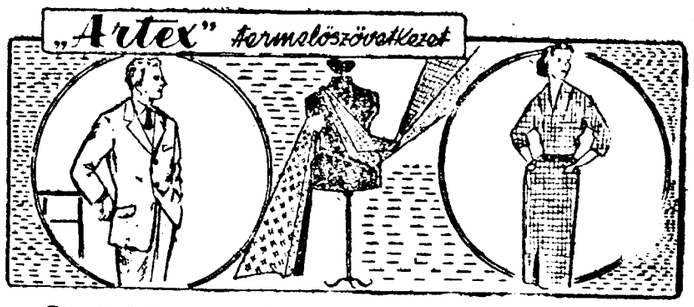

Egységeinkben mértek szerint divatos női-, férfi- és gyermekruhákat, fehérnemüket készitünk

mi újság a KÜLPOLITIKÁBAN

Fidel Castro az Ukrán SzSzK-ba érkezett

MOSZKVA (Agerpres).

Fidel Castro és kisérete május 20-án ellátogatott az Ukrán SzSzK-ba.

Nyikolaj Podgornyijnak, az Ukrán KP KB első titkárának kiséretében megtekintették az „Október 40. évfordulója" kolhozt, ahol a kolhozparasztok meleg fogadtatásban részesitették őket. A kubai vendégek ugyanaznap visszatértek Moszkvába.

— ★ —

Dr. A Szukarnot élete végéig Indonézia elnökévé nyilvánitották

DZSAKARTA (Agerpres).

A dzsakartai rádió május 19-én bejelentette, hogy Indonézia Legfelső Tanácskozó Testülete egyhangulag határozatot fogadott el, amelynek értelmében dr. A. Szukarnot élete végéig Indonézia elnökévé nyilvánitják. Ezzel kapcsolatban május 20-án, Indonézia ujjászületésének napján Bandungban tömeggyülést rendeztek, amelyen dr. Szukarno beszédet mondott.

— ★ —

Angol bányászküldöttségek a spanyol és görög követségeken

LONDON (Agerpres).

Az országos bányászszakszervezet dél-walesi fiókjának évi értekezletén megválasztott bányászküldöttség a spanyol konzulnál felháborodását fejezte ki Julian Grimau, a bátor spanyol hazafi galád meggyilkolása miatt. A bányászok képviselői követelték, hogy azonnal bocsássák szabadon a spanyolországi börtönökben sinylődő összes politikai foglyokat.

A bányászok felkeresték a görög konzult is, akinek görögországi politikai foglyok szabadlábra helyezését követelő peticiót adtak át.

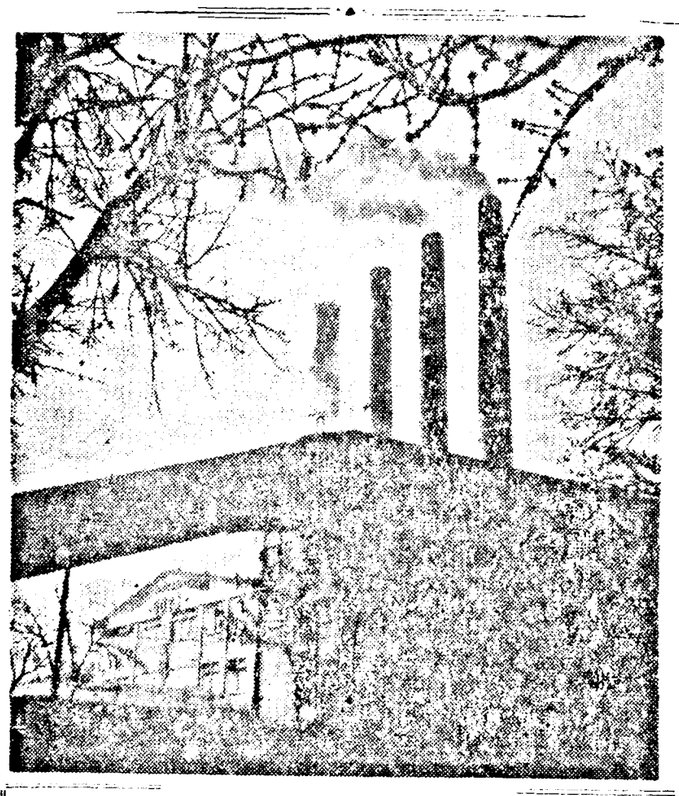

Lengyel Népköztársaság. Felvételünk az opolai cementgyár épületét ábrázolja.

Az USA-ban

Észak-Karolina államban 2000 négert börtönöztek be

NEW YORK. (Agerpres).

A Reuter hirügynökség jelentése szerint az Észak-Karolina állambeli Durhamban és Greensboroban folytatódtak az antirasszista tüntetések. Május 20-án este 1500 néger tüntetett jogaiért a durhami városháza előtt. A rendőrség több mint 600 tüntetőt letartóztatott. Greensboroban ugyanaznap este nagy szolidaritási tüntetés zajlott le a börtön előtt, ahol több száz négert tartanak fogva. A rendőrök itt körülbelül 400 tüntetőt vettek őrizetbe. A France Presse adatai szerint Észak-Karolina államban egy hét alatt körülbelül 2000 négert börtönöztek be.

Az amerikai szinesbőrü lakosság harcának már vannak eredményei. A France Presse hirügynökség jelenti, hétfőn első izben történt meg, hogy csak fehéreknek fenntartott durhami vendéglőkben négereket is kiszolgáltak. Az USA Legfelső Bírósága május 20-i döntésével hatálytalanitja mindazokat az itéleteket, amelyeket déli államok törvényszékei mondottak ki olyan négerek ellen, akik helyet foglaltak a fehéreknek fenntartott vendéglőkben és más nyilvános helyiségekben. A Legfelső Biróság alkotmányellenesnek minősitette az erőszakos és faji elkülönitést.

Az USA déli államaiban a fajüldözők vezetői nem titkolják, hogy nem fognak engedelmeskedni a Legfelső Biróság döntésének, nem mondanak le a faji megkülönböztetés politikájáról és a néger tüntetések megtorlásáról. A France Presse hirügynökség szerint Eugene O'Connor birminghami rendőrfőnök kijelentette: „a legfelső birósági határozat még annyit sem ér, mint a papirja". Arthur Hanes birminghami polgármester ugy vélekedett, hogy "a Legfelső Biróság túl messzire ment és azt hiszi, mindent szabad neki".

Az RNK Nagy Nemzetgyűlése küldöttségeinek látogatása

A Szovjetunióban

LENINGRÁD. — Az Agerpres tudósitója jelenti:

A Román NK Nagy Nemzetgyűlésének Leningrádban tartózkodó küldöttsége kedd délelőtt megtekintette a nagy Balfika hajóépitő telepet, amelynek munkaközössége meleg fogadtatásban részesitette a romániai vendégeket. A hajóépitő telepen lezajlott nagygyűlésen felszólalt A. Csujev, a Szocialista Munka Hőse, I. Szmirnov mérnök és N. Panova laboránsnő.

A küldöttség részéről Virgil Cazacu képviselő szólalt fel.

A küldöttség ugyanaznap Leningrádból Kievbe utazott.

A Nagy Nemzetgyűlés küldöttségének tagjai kedd este megérkeztek Kievbe, ahol G. Jaremcsuk, az Ukrán SzSzK Legfelső Szovjetjének alelnöke, M. Stelmah, a Szovjetunió Legfelső Szovjetje Szövetségi Szovjetjének alelnöke, A. Zlenoko, az Ukrán SzSzK Legfelső Szovjetje Elnökségének titkára, L. Palamarcsuk, az Ukrán SzSzK külügyminisztere, valamint a Szovjetunió és az Ukrán SzSzK Legfelső Szovjetjének számos képviselője fogadta őket.

G. Jaremcsuk és A. Joja akadémikus, a Nagy Nemzetgyűlés küldöttségének vezetője beszédet mondott.

Angliában

LONDON (Agerpres).

A Román NK Nagy Nemzetgyűlési küldöttsége Roman Moldovannak, az Államtanács tagjának vezetésével folytatta látogatását Coventry környékén. Május 20-án délelőtt a küldöttség megtekintette a Massey-Harris-Ferguson mezőgazdasági gépgyárat. A román parlamenti küldöttséget W. W. Mawhinney igazgató és a gyárvezetőség több más tagja fogadta.

Ugyanaznap délután a román küldöttség visszatért Londonba. Este Al. Lăzăreanu, a Román NK londoni követe fogadást rendezett a követség termeiben a Román NK nagynemzetgyűlési küldöttségének tiszteletére. A fogadáson részt vettek: Edward Heath lordpecsétőr, a brit kormány tagja, Peter Thomas és Peter Smithers külügyi államtitkárok, az Alsóház és a Lordok Háza számos tagja, köztük sir Herbert Butcher, az Interparlamentáris Unió angol csoportjának elnöke, lord Somers, lord Kilmarnock és mások. Jelen voltak Londonban akkreditált diplomáciai képviseletek vezetői és a diplomáciai testület más tagjai, külügyminisztériumi főtisztviselők, tudományos és kulturális személyiségek, nagyszámu angol ujságiró. A fogadás szivélyes légkörben folyt le.

A TORINÓI EGYETEM ROMÁN NYELVŰ TANSZÉKÉNEK CENTENÁRIUMA

RÓMA. (Az Agerpres tudósitója jelenti):

Május 20-án Torinóban megkezdődtek a torinói egyetem román nyelvü tanszéke felállitásának 100. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségek. Az ünnepségeken román küldöttség is részt vesz, amelynek tagjai Constantin Daicoviciu, Iorgu Iordan és Petre Petrovici akadémikusok.

Az ünnepségek megnyitó gyűlésén beszédet mondottak Carlos Scaracio Mignozza közoktatásügyi államtitkár, Giuseppe Migliori egyetemi tanár és Mihai Marin római román követ.

Ottawában tartják meg a NATO miniszteri tanácsának ülésszakát

OTTAWA. (Agerpres).

A kanadai fővárosban rövidesen megtartják a NATO miniszteri tanácsának ülésszakát. A találkozó jelentőségét hangsulyozva a Daily Telegraph felteszi a kérdést: „Hogyan lehetne a 14 éves NATO-t felélesztení és ujra egyesiteni?" és válaszol rá: „Az ottawai miniszteri értekezlet nem fog választ adni erre a kényes és lényegbevágó kérdésre. Az értekezlet valószinüleg jóval szerényebb határozatot hoz majd a meglévő tervek alkalmazására és a NATO nukleáris erőinek átcsoportositására egy helyettes főparancsnok vezetésével".

Az ülésszak résztvevőinek választ kell adniuk az atlanti nukleáris erők megteremtésének problémájára. Ez irányban az amerikai diplomácia fokozott erőfeszitéseket tett a december és a jelenlegi ülésszak között sorra került miniszteri találkozásokon és a küllönmegbizottak nyugat-európai körutja alkalmából. De mindezek a pressziók ez ideig nem jártak a várt eredménnyel: az Egyesült Államok partnerei — Bonn kivételével — nem hajlandók növelni hozzájárulásukat a NATO leendő nukleáris erőihez. Sokatmondó, hogy csupán Bonn hajlandó, az USA-val együtt, pénzelni a nassaui paktum kiterjesztésére irányuló amerikai tervet, amely előirányozza a Polaris rakétákkal felszerelt tengeralattjárókból álló nukleáris erő kibővitését 25, ugyanolyan tipusu rakétákkal felszerelt hajóból álló felszini flottával.

Miután a nyugatnémet kormány szóvivője bejelentette, hogy az NSzK hajlandó légi egységeket a leendő atlanti nukleáris erő rendelkezésére bocsátani, Schröder külügyminiszter, Ottawába érkezésekor kijelentette — az Associated Press tudósitása szerint —, hogy „támogatja a NATO nukleáris vonatkozásu kapacitásának ujjászervezését, anélkül, hogy bővebb magyarázatot adott volna erre az atlanti nukleáris erőt illető célzására".

Ugyancsak az emlitett hirügynökség szerint Mc George Bundy, Kennedy elnök nemzetbiztonsági problémákkal foglalkozó különtanácsosa kijelentette, hogy az Egyesült Államok és Nyugat-Németország „tartós megegyezésre jutott" a sokoldalu nukleáris erők megteremtését illetően s ezeket az erőket „felszini hajók kell, hogy alkossák".

Az amerikai diplomácia nyomást gyakorolt a partnerekre, hogy rájuk kényszeritse terveit. E pressziók nyomán kitünt, hogy egyre nyilvánvalóbb eltérések mutatkoznak az amerikai és az angol álláspont között, amelyek kezdetben látszólag megegyeztek. „Az angol álláspont — irja a New York Times — sokkal inkább pénzkérdés, semmint jóindulat dolga".

Az angol sajtó még az ottawai találkozó küszöbén is hangsulyozta a két álláspont közötti szakadékot. „Papiron — irja a Guardian — az amerikai „sokoldalu" és a brit „soknemzeti" megfogalmazás látszólag csak néhány betüvel különbözik. De valójában nagyon nagy a különbség".

A nemzeti atomütőerőre vonatkozó francia felfogást illetően a párizsi vezetők az utóbbi időben többször is hangoztatták, hogy kitartanak ismert álláspontjuk mellett.

A NATO nukleáris erejének kérdésében mutatkozó nézeteltérések fényt vetnek a NATO-tagállamok közötti ellentétekre.

Az új sziriai kormány célkitűzései

DAMASZKUSZ. (Agerpres).

Szalah Bitar sziriai miniszterelnök május 20-i rádióbeszédében a nemrég megalakult sziriai kormány egyes politikai problémáiról beszélt. Kiemelte, hogy kormánya kötelezőnek tartja magára nézve az Egyiptom, Sziria és Irak föderális szövetségének megalakitására vonatkozólag április 17-én létrejött kairói egyezményeket. Szalah Bitar azt is kijelentette, hogy az uj sziriai kormány a katonai tömböktől való távolmaradás politikáját fogja folytatni.

Még nem tisztázták a Thresher eltünésének okait

NEW YORK (Agerpres).

Mindmálig nem tisztázták a Thresher amerikai atomtengeralattjáró eltünésének okait. Bár a katasztrófa óta csaknem hat hét telt el, mely idő alatt nagyarányu kutatásokat végeztek, semmi olyan nyomra nem bukkantak, amely fényt derithetne a tengeralattjáró eltünésének körülményeire.

Május 18-án, csaknem 40 nappal a tengeralattjáró eltünése után (a hajón 129 személy tartózkodott) az USA haditengerészeti flottájának parancsnoka bejelentette, hogy a kutatóhajók az Atlanti-óceán fenekén hajóroncsot fedeztek fel, amely a Thresher tengeralattjáróé is lehetne.

Az Associated Press hiradása szerint a kutatóflotta beszámolója rámutat: a mélyvizi fényképezőgépekkel és hidrolokátorral felszerelt különleges hajóról készitett fényképeken látható roncsok valószinüleg a Thresher roncsai.

Memorandumot irtak alá Moszkvában az atomenergia békés célu felhasználására vonatkozó szovjet-amerikai együttműködésről

MOSZKVA. (Agerpres).

Május 21-én Moszkvában memorandumot irtak alá az atomenergia békés célu felhasználására vonatkozó szovjet—amerikai együttműködésről az 1963—1965. évi időszakban.

A memorandum többek között előirányozza a két ország szakembereinek tapasztalatcseréjét azokban a tudományos kutatóintézetekben, ahol a következőkkel foglalkoznak: az atomreaktorok, a plazma fizikája és az irányitott termonukleáris szintézis, a szilárd testek magas és alacsony energiarészecskéinek fizikája, a rádióaktiv hulladékok fertőtlenitése és elásása, az atomenergia orvostudományi alkalmazása.

Előirányozták továbbá a tájékoztatási cserét az atomenergia békés célu felhasználása terén, valamint közös konferenciák rendezését.

Államcsinyt kiséreltek meg Törökországban

ANKARA. (Agerpres).

Nyugati hirügynökségek jelentése szerint katonák csoportja, élen Talat Aydemir ezredessel, a Katonai Akadémia volt parancsnokával, május 20-án este államcsinyt kiséelt meg Ankarában. A katonáknak sikerült elfoglalni az ankarai rádióállomást, ahonnan kiáltványt közvetitettek, bejelentették, hogy Törökországban rögtönitélő biróságot vezettek be, feloszlatták a parlamentet, valamint a politikai pártokat. Ideiglenesen megszakadt a telefonösszeköttetés Ankarával. A török főváros kormányhü katonai egységei ellenintézkedéseket foganatositottak. A stratégiai fontosságu épületeket, elsősorban a minisztériumokat csapatok és tankok vették körül. A rádióállomás környékén lövöldözés hallatszott. Összeütközésre került sor a kormányerők és Talat Aydemir ezredes hivei között. A Katonai Akadémia két hallgatója megsebesült. Az ankarai rádióállomást ideiglenesen megszálló tiszteket letartóztatták.

Amint a nyugati hirügynökségek jelentik a kormánycsapatok már az éjszaka folyamán a helyzet uraivá váltak. Kemal Gurszel tábornok, köztársasági elnök rádióbeszédet mondott, s bejelentette, hogy „a kormánycsapatok ellenőrzik a helyzetet az egész országban". A France Presse hirügynökség szerint Talat Aydemir ezredes még mindig a Katonai Akadémia épületében tartózkodik. A hirügynökség hétfőn reggel jelentette, katonai repülők gépfegyverezik az épületet, hogy megadásra kényszeritsék a zendülőket, akik rövid harc után megadták magukat.

Szintén a France Presse közli, hogy Isztanbulban 12 katonatiszt — az Aydemir-féle mozgalom hive — megpróbált behatolni a rádióállomás épületébe, de egy kormányhü alakulat megakadályozta ebben. Az isztanbuli incidensek során három katonát és egy polgári személyt megsebesitettek.

Az ankarai rádióállomás közleményt továbbitott, amely szerint a kormány továbbra is gyakorolja hatáskörét, a kormányhü hadsereg pedig elfojtotta a kalandorok vezette mozgalmat.

Külföldi táviratok

BONN. (Agerpres). Bertrand Russell, az ismert angol filozófus és közéleti személyiség von Westphalenhez, a Német Békeunió nyugatnémet párt igazgatósági tagjához intézett levelében védelmébe veszi L. Knorrt, e párt igazgatósági tagját, akit azzal a váddal állitottak biróság elé, hogy „megsértette" Förtsch, Speidel, Heusinger és Kammhuber volt hitlerista tábornokokat, valamint Ruge admirálist. Russell levelében hangsulyozza: „A Lorenz Knorr-ügy nem egyetlen ember ellen irányuló per. Azokat kellene perbe fogni, akik őt vádolják. Knorr mindazon németek szószólója, akik nem akarják, hogy a buchenwaldi kegyetlenkedések nemzetük jelképévé váljanak". Russell befejezésül azt irja: véleménye szerint minden németnek kötelessége védelmezni Knorrt.

★

PARIZS. (Agerpres). Május 20-án Loire Atlantique megyében 15.000 épitőmunkás rövid sztrájkot tartott a szakszervezeti szövetségek — az Általános Munkásszövetség, a Force Ouvriere és a Francia Keresztény Dolgozók Szövetsége — felhivására. A munkások béremelést és a nyugdijkorhatár leszállitását követelik.

NEW YORK. (Agerpres). A United Press International hirügynökség jelentése szerint a birminghami iskolai hatóságok kizártak az iskolákból több mint 1.000 néger tanulót, mert részt vettek a fajielkülönités elleni legutóbbi tüntetéseken. A 16 éven felüli tanulókat kizárták, a kisebbeknek pedig bizonyos időre megtiltották, hogy iskolába járjanak.

★

CIUDAD DE PANAMA. (Agerpres). A Prensa Latina hirügynökség jelentése szerint a panamai Nemzeti Egyetem diákjai tiltakozó tüntetéseket rendeztek a rektorátus azon önkényes elhatározása ellen, hogy két tanárt elbocsát. A tanárokat azzal vádolják, hogy támogatták a diákoknak a főiskolai oktatás megjavitását célzó mozgalmát.

★

LIMA. (Agerpres). Limában május 19-én megnyilt a Nemzeti Felszabaditó Front értekezlete, amelyen Peru különböző vidékeiről 150 küldött vesz részt.

Az értekezlet a következő kérdéseket vitatja meg: a Nemzeti Felszabaditó Front rendkivüli kongresszusának összehivása: szervezeti szabályzat megváltoztatása és a Nemzeti Felszabaditó Front részvétele a következő általános választásokon.

★

LONDON. (Agerpres). Angol közéleti személyiségek május 20-án felkeresték a parlamentben választókerületük képviselőházi tagjait és követelték, hogy Anglia többé ne szállitson fegyvert a Délafrikai Köztársaság rasszista kormányának.

Barbara Castle, a parlament laburista tagja, a Délafrikai Köztársaság apartheid-politikája ellen küzdő mozgalom elnöke hangsulyozta, mennyire veszélyes a Verwoerd-kormány fegyverkezési hajszája.

★

BRÜSSZEL. (Agerpres). Brüszszelben május 20-án megnyilt az Európai Gazdasági Közösség tagállamai földmüvelésügyi miniszereinek értekezlete. Az értekezleten a Közös Piac mezőgazdasági kérdéseit, főleg a tejtermék-kereskedelemmel kapcsolatos általános politika, a gabona-árpolitika kérdéseit vitatják meg.

★

WASHINGTON. (Agerpres). W. Willard Wirtz, az USA munkaügyi minisztere május 20-án kijelentette az amerikai kongresszusban, hogy „a munkanélküliség a nemzet legsulyosabb problémája lett" — közli a United Press International.

A munkanélküliség havi átlagos mutatója nem tükrözi teljes egészében a való helyzetet — mondotta Wirtz. — „Mértékadó körök becslése szerint — hangsulyozta a miniszter — 1962-ben körülbelül 14 millió férfinek és nőnek nem volt munkája". A munkanélküliség havi átlagos mutatója arról tanuskodik, hogy „a munkanélküliség nagyon sok embert, a munkaerő körülbelül egytizedét érinti" — jelentette ki Wirtz.

★

TOKIÓ. (Agerpres). Május 20-án este, a japán—amerikai „biztonsági szerződés" ratifikálásának 3. évfordulója alkalmából, e szerződés ellen küzdő országos harci tanács felhivására a japán dolgozók egységes tiltakozó akciókat szervezték. Országszerte nagygyüléseken és tüntetéseken tiltakoztak az ellen, hogy amerikai atomtengeralattjárók horgonyt vessenek a japán kikötőkben és F-105 bombázógépek állomásozzanak Japán területén.

Első lépés a felszabadulás útján

Londonban május 20-án véget értek a tárgyalások a Bahamaszigetek — atlanti-óceáni brit gyarmat — uj alkotmányának kérdésében. A tárgyalások nyomán kiadott közlemény értelmében a Bahama szigetcsoport önkormányzása 1964. január elseje körül válik ténylegessé. E szigetek önkormányzatával kapcsolatos tárgyalások már 1962 decemberben megkezdődtek Nassauban, Duncan Sandys angol gyarmatügyi miniszter és a helyi politikai vezetők között. A megbeszélések során elhatározták, hogy a tárgyalásokat 1963 májusában folytatják Londonban.

A Karib-tengeren Florida-félszigettől dél-keletre elterülő szigetcsoport több mint 700 szigetből és zátonyból áll, s ezek 20 kivételével lakatlanok. A legfontosabb szigetek: New Providence, Andros, Great Abaco, Great Bahama. A szigetcsoport területe 11.396 négyzetkilométer és 130.000 lakosa van. Bahama 1646 óta brit gyarmat. New Providence szigeten van a szigetcsoport fővárosa, Nassau, az ország gazdasági és közigazgatási központja. Tavaly télen ebben a városban tárgyalt Kennedy amerikai elnök és Macmillan angol miniszterelnök a NATO nukleáris erőinek megteremtéséről.

Bahamának ugyszólván nincs ipara. Főként egzótikus fák kitermelésével, halászattal foglalkoznak és zöldségtermesztéssel a luxusszállók ellátására. A festői szépségü szigeteken sok a szálloda, amelyeket angol és amerikai tőkések épitettek. Ezek a lakosság mintegy 12 százalékát képviselik, a többiek négerek és mesztiCek. Bár Bahamában hivatalosan nincsen faji elkülönités, a nagyszállók tulajdonosai nem fogadnak be szállodáikba szinesbőrü vendéget. A Bahama-szigetek azon kevés angol gyarmat közé tartozik, ahol nincsenek egyenes adók. 1956-ban megpróbálták bevezetni a jövedelmi adót, ami csökkentette volna a fehérek jövedelmeit. A kisérlet Lanfurly lordnak, a gyarmat kormányzójának menesztésével végződött. A szines bőrü lakosság javarésze igen sulyos körülmények között él. Évente csaknem 3000 néger megy munkát keresni más országba, főleg az USA-ba, ahol mint mezőgazdasági munkás dolgozik.

A fehérek uralják az ország politikai életét is. A végrehajtó hatalom a széles jogkörrel felruházott angol kormányzó kezében van. A kormányzó mellett működik a kilenc tagu Törvényhozó Tanács, amelyet a hét évre megválasztott 29 tagu képviselő gyülés nevezi ki. A legutóbbi képviselőválasztásokat 1962. november 26-án tartották meg. A több mint három évszázados angol gyarmati uralom történetében első izben szavazhattak a nők is. A képviselő gyülésbe azonban csak olyanokat lehet beválasztani, akik legalább 200 font sterlinggel rendelkeznek, ami igen jelentős összeg. Ez a követelmény biztositja a gazdag fehérek uralmát a szigetek politikai életében.

A Bahama szigetcsoport rendkivül jelentős szerepet tölt be az amerikai és az angol militaristák politikai-stratégiai terveiben. Anglia 1940 óta bérbe adta az Egyesült Államoknak a szigetvilág bizonyos területeit haditengerészeti és légitámaszpontok épitésére. A londoni tárgyalásokon az angol és az amerikai kormány nyomást gyakorolt a bahamai politikai pártokra, hogy kikényszeritse hozzájárulásukat egy uj angol-amerikai haditengerészeti támaszpont épitéséhez.

De a Bahama-sziget lakossága szabad akar lenni. Képviselői a londoni tárgyalások során elérték, hogy a szigetvilág 1964. január 1-től önkormányzatot kapjon. Ez az első lépés a függetlenség felé. Az angol kolonialisták hiába igyekeznek megtartani a brit gyarmatbirodalom „gyöngyszemeit", a gyarmati népek szabadságvágyával szemben tehetetlenek.

N. Badea

Rosszabbodtak a Haiti és az USA kapcsolatai

PORT-AU-PRINCE (Agerpres)

Nyugati hirügynökségek jelentése szerint az utóbbi napokban még rosszabbra fordultak Haiti és az Egyesült Államok kapcsolatai, főképpen azután, hogy a Port-au-Prince-ben akkreditált amerikai diplomaták megszakitottak minden összeköttetést a Duvalier-kormánnyal. A UPI hirügynökség szerint május 20-án bomba robbant az USA egyik katonai attaséjának lakásán. Ugyanaznap Duvalier parasztokat hozott a fővárosba, akik amerikaellenes tüntetést rendeztek az USA nagykövetségének udvarán. A haiti diktátor ugyanis igy akarja bebizonyitani, hogy hatalmon tud maradni, noha az Egyesült Államok nem titkolja: a közvélemény szemében kevésbé kompromittált politikai személyiséget akar helyette.

Duvalier az utóbbi napokban több olyan tüntetést szervezett, amelyek hivatottak voltak bizonyitania a nép „ragaszkodását" elnökéhez — közli a UPI. A hirügynökség megjegyzi, hogy a haiti diktátor fegyveresen jelent meg ezeken a tüntetéseken. Az országban továbbra is cenzurázzák a külföldre továbbitott hireket.

A Prensa Latina hirügynökség jelentése szerint a haiti partok közelében amerikai hadihajók cirkálnak, a dominikai-haiti határon pedig dominikai csapatok állanak támadásra készen.

A Vörös Lobogó szerkesztősége és kiadóhivatala: Karl Liebknecht utca 2—4 szám. Telefon: Szerkesztőség: 16 92, 30-87, 33-02. Kiadóhivatal: 28 34. Nyomda: 30-93, 20-77. Tip. I.R.I.L. Arad.